

فصلنامه مرکز مطالعات حقوق بین الملل مدرن

بهار ۱۳۹۷

شماره یکم

نشریه داخلی

S p r i n g 2 0 1 8 N o . 1

Peace Palace, the Hague.
Released by:
www.ltinari.com

شناسنامه :

صاحب امتیاز : مرکز مطالعات بین الملل مدرن MIS

مدیر مسئول : دکتر سیروس متوسل

سر دبیر : طناز حری فراهانی

هیأت تحریریه : حنا بذر افکن ، شیوا خاکپور صائبی ، مهرناز هاشمی

همکاران این شماره : دکتر پیمان عسکری نژاد ، دکتر سعید محمودی

دکتر علی مشهدی

مدیر اجرایی : طناز حری فراهانی

صفحه آرا و گرافیک : محمد اصفهانی آتش بیک

ارتباط با ما : تهران ، نیاوران ، خیابان فیضیه ، شماره ۱۶

کد پستی : ۱۹۷۷۸۸۷۱۱۴

تلفن : +۹۸۲۱۲۶۱۰۹۷۵۹

فکس : +۹۸۲۱۲۶۱۱۲۷۵۵

ایمیل : info@milsc.org

فهرست مطالب

سر مقاله

رویه قضایی

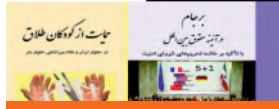
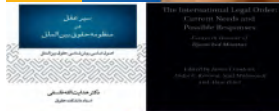
نظر شما

گفتگو

ایران و جهان

تازه های نشر

24 Mar.
International Day for the Right to the Truth concerning Gross Human

تقویم فصل

زندگی من

مقاله

دنیای ما

نگاه به آینده

به نام خداوند علم و قلم

درود بر همراهان

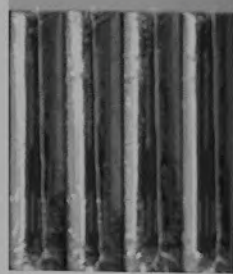
تغییرات بنیادی در مفاهیم و ساختارها، تحول نهادی، تغییر بازیگران و تأثیر پذیری علم حقوق از سایر عوامل، این دانش را در مسیر تغییر اجتناب ناپذیری قرار داده است. کشور ما بعنوان یکی از بازیگران موثر جامعه جهانی هر لحظه منتظر یک وضعیت حقوقی است که بایستی آمادگی بر خورد با این وضعیت داشته باشد. وفور استعدادهای حقوقی در کنار اساتیدی که منبع و سرچشمه بی ادعای علم میباشند، فرصتی است که بایستی بر آن چشم گشود. با عنایت حضرت حق و تلاش مدیریت، کارشناسان و کارکنان مرکز مطالعات حقوق بین الملل مدرن اولین نشریه این مرکز به زیور طبع آراسته است.

دود من و نفیر من یارب و زینهار من
(مولانا)

یارب من بدانمی هیچ به یار می رسد

سیروس متوسل

مدیر عامل مرکز مطالعات حقوق بین الملل مدرن MIS

طناز حری فراهانی

مدیر مرکز مطالعات بین الملل مدرن شعبه تهران

با سلام

در بین رسانه های دیداری، شنیداری و نوشتاری، ماندگاری نوشتار در ذهن مخاطب بیش از دو مورد دیگر است و همچنین رسانه های دیداری بیشترین تأثیرگذاری را دارند و از آنجا که نشریه یک رسانه نوشتاری و دیداری است از دو ویژگی (ماندگاری و تأثیرگذاری) برخوردار می باشد و به همین دلیل است که جزو مؤفق ترین رسانه ها محسوب می شود. اما متأسفانه تا کنون در کشور ما ایران در رشته حقوق بالاخص شاخه بین الملل که بستری بس گسترده همراه با دگرگونی ها، تغییرات و ناپایداری های اجتناب ناپذیر است و عنصر "پویایی" به عنوان درون مایه اصلی آن قلمداد می گردد، کمتر شاهد بازتاب و به بحث گذاردن رویدادهای بین المللی در سطح جهانی، منطقه ای و ملی در رسانهای نوشتاری، مختص این رشته بوده ایم.

این مهم و از آن جا که امروزه رشد و توسعه حقوق بین الملل، ظهور بازیگران دولتی و غیر دولتی و بروز مسائل و رویدادهای مختلف در سطح جامعه بین الملل موجبات پیچیدگی و ابهامات هر چه بیشتر این رشته و مباحث آن را نه تنها برای عوام بلکه برای فعالین این حوزه نیز فراهم آورده است، بر آن شدیم تا با ایجاد یک رسانه نوشتاری به تلفیق عناصر مهم حقوقی پرداخته تا این دستاورد بتواند در ابتدای امر به روشن ساختن موضوعات و در ادامه به ارائه ی نظرات و دیدگاه های تخصصی و علمی از سوی اساتید، کارشناسان، متخصصان و صاحب نظران این حوزه بیانجامد و نهایتاً گرد ابهام و سطحی نگری از مسائل مطروحه ی بین المللی برداشته شود.

شایان ذکر است که فصلنامه موجود با مبنا قراردادن عناوین پیش فرض اصلی در هر شماره، در ذیل هر عنوان متناسب با شرایط و اوضاع و احوال و در راستای تجزیه و تحلیل علمی و تخصصی موضوعات مهم بین المللی به طرح بحث می پردازد در همین راستا مرکز مطالعات بین الملل مدرن با هدف ایجاد یک رسانه نوشتاری حقوقی که جنبه مردمی بودن آن بسیار مهم تلقی می گردد؛ مفتخر است که اولین شماره از نشریه این مرکز را که به صورت فصلنامه منتشر می شود به مخاطبان حقوقی و همچنین علاقه مندان این عرصه ارائه می نماید.

عضو پیوسته انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، دانشیار گروه حقوق عمومی و بین الملل دانشکده حقوق دانشگاه قم، سابقه تدریس در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه‌های کشور از جمله دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی، تربیت مدرس، دانشگاه قم، دانشگاه کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، مرکز آموزش قضات را در کارنامه خود دارد. دکتر مشهدی در سالهای اخیر، پژوهش‌ها و فعالیت‌های آموزشی و

پژوهشی خود را بر دو حوزه «حقوق محیط زیست» و «حقوق عمومی تطبیقی» متمرکز نموده است. وی، تاکنون ۲۰ عنوان کتاب تألیف، ترجمه و تدوین و نزدیک به ۵۰ عنوان مقاله در مجلات معتبر منتشر نموده است. دکتر مشهدی، در حال حاضر در گروه حقوق عمومی و بین الملل دانشکده حقوق دانشگاه قم در سمت دانشیار مشغول به تدریس دروس حقوق بین الملل محیط زیست و حقوق عمومی است.

دکتر علی مشهدی

نظرشما

آب و مخاصمه؛

تأملی بر قواعد بین المللی ناظر بر حمایت از آب‌ها در مخاصمات مسلحانه

کمبود منابع آبی می تواند زمینه ساز بروز درگیری های مسلحانه شود. به ویژه در جایی که منابع سنتی تنش با مسأله کمبود آب همراه باشد. آغاز درگیری های خونین در سوریه ریشه در مسأله ای آبی دارد. شعار نویسی جوانان جنوب شهر (درعا) بر دیوارها، که شعله جنگ داخلی در سوریه را برافروخت، به موضوع اعتراض به نحوه تقسیم آب توسط فرماندار شهر بر می گشت. بخش عمده ای از افرادی که در عراق و سوریه جذب داعش و گروه های تروریستی شدند، افرادی بودند که زمین های کشاورزی خود را به دلیل کمبود منابع آبی و خشکسالی از دست داده بودند و برای رهایی از بیکاری و فقر به این گروه ها پیوستند. این مسأله لایه های دولتی نیز پیدا کرده است. دولت کردستان عراق برای فشار به دولت مرکزی برای پذیرش نتایج همه پرسی استقلال اقلیم کردستان از دیپلماسی آب بهره جست و نچیروان بارزانی تهدید به بستن منابع آبی دجله و فرات به عنوان دولت بالادست نمود. دولت ترکیه نیز با پیشبرد پروژه احداث سدهای ۲۲ گانه موسوم به گاپ، این زمینه را فراهم نموده است. مواردی از این دست بسیارند که می تواند نمایانگر اهمیت توجه حقوق دان بین المللی به اهمیت آب در بروز و تداوم منازعات مسلحانه باشد. منابع آبی در هنگام بروز مخاصمه نیز اهمیت ویژه ای دارند. این منابع هم می توانند به عنوان ابزار جنگی استفاده شوند و هم منبع مهمی برای تأمین شرایط حیاتی غیر نظامیان به شمار می روند. علاوه بر این در خلال مخاصمات مسلحانه آب ها همواره در معرض آسیب و آلودگی قرار دارند. به زعم ما در حقوق بشر دوستانه موجود قواعد متعددی وجود دارند که ناظر به حمایت از آب ها در خلال مخاصمات مسلحانه است. این قواعد هم در خصوص محدودیت های مربوط به ابزارها و روش های جنگی در رابطه با آب و هم در زمینه حمایت از شرایط، مجروحان، بیماران، غیرنظامیان و اسرا در خلال مخاصمه است. معمولاً از منابع آبی در خلال جنگ به عنوان تاکتیک یا سلاح استفاده می شود. همچنین منابع آبی می تواند زمینه ساز بروز مخاصمات و درگیری نیز گردند. حداقل می توان بخشی از مخاصمات و منازعات چند قرن اخیر را به نوعی با آب مرتبط دانست. آب می تواند از لحاظ مالی تأمین کننده هزینه های مخاصمه نیز باشد (Boutruche, 2000, 887). به طور خلاصه می توان گفت آب ها می توانند در خلال مخاصمات به عنوان سلاح Water as a weapon یا به عنوان هدف Water as a target و یا به عنوان قربانی Water as a victim مدنظر قرار گیرند.

کاربرد آب به عنوان سلاح همواره مرسوم بوده و از گذشته های دور که انسان ها به نیروی مخرب آب پی بردند، همواره از این عنصر حیاتی در جنگ ها به عنوان تاکتیک بهره می بردند. گزارش های تاریخی متعددی در این زمینه وجود دارد (کاپونترا، ۱۳۹۲، ۴۱۵). این تاکتیک ها و روش های رزم که به جنگ آب مشهورند می توانند اشکال متعددی به خود بگیرند که شایع ترین آن ها شامل تخریب تأسیسات آبی، انحراف مسیر آب، آلوده نمودن آب و جاری نمودن آب به سوی اهدافی مشخص است.

هم چنین بسیاری از مخاصماتی که در گذشته، امروز و آینده اتفاق افتاده یا شاهد آن خواهیم بود، بر سر منابع آب است (voir: Redha, 2010, 219 et Menani, 2010, 22-27). این مسأله به ویژه در سرزمین های خشک یا سرزمین هایی که دارای مشکلات مربوط به آب و منابع آب هستند بیشتر خود را نشان داده است. به گونه ای که برخی جنگ های قرن حاضر را بر سر منابع آبی پیش بینی نموده اند. در آفریقا و آسیا کمبود منابع آبی زمینه ساز بروز مخاصمات متعددی گردیدند. برخی از اختلافات میان کشورهای اساساً بر سر منابع آب است. برای نمونه می توان به سرزمین های اشغالی فلسطین و منابع آبی آن اشاره نمود؛ منابعی که بیشتر جنبه و اهمیت ژئوپلیتیکی نیز دارند (Guille, 1984, 61 & Shuval, 1992, 133-143).

با این توصیف مختصر، باید گفت که قواعد ناچیز و اندکی برای حمایت از آب ها در خلال مخاصمات مسلحانه در مجموعه قواعد عرفی و قراردادی حقوق بشردوستانه وجود دارد (Boutruche, 2000, 887) و نظام حقوق بین الملل بشردوستانه در این خصوص توسعه ی اندکی را به خود دیده است. عموماً بخشی از این قواعد را می توان به صورت جزئی در حقوق و تکالیف طرف های درگیر و نیز در شیوه های رزم یافت.

الف - قواعد عام

در حقوق بین الملل محیط زیست به ویژه در شرایط صلح، قواعد عرفی و قراردادی متعددی برای حفاظت از منابع آبی وجود دارد و این حوزه در سال های اخیر توسعه مطلوبی را پشت سر گذاشته است. با این حال، در حقوق بشردوستانه و قواعد ناظر بر زمان جنگ قواعد صریح و مستقیم اندکی در این زمینه وجود دارد (Zemmali, 1995, 601-615). قواعد عام ناظر بر محدودیت ابزارها و روش های جنگ و نیز حمایت از اموال اشخاص غیرنظامی می توانند به نوعی قلمرو عملکرد دولت ها در بهره برداری از نیروی آب به عنوان سلاح را محدود نمایند. از شاخص ترین قواعد عام می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- آب به عنوان سلاح مخرب

می دانیم که براساس قواعد لاهه، طرفین درگیر در استفاده از سلاح و روش های جنگ آزادی نامحدود ندارند. نامحدود نبودن اختیارات طرفین به دلیل آثار زیان بار و مخربی است که برخی سلاح ها و روش های جنگ می توانند از خود بر جای گذارند و قلمرو جنگ را به غیر از طرف های درگیر و غیرنظامیان گسترش داده و منجر به ایجاد درد و رنج شدید گردند. براساس این قاعده که به اصل محدودیت معروف است، در صورتی که استفاده از منابع آبی نظیر انهدام سد و تغییر مسیر رودخانه که گاهی اوقات می توانند آثار خطرناک و زیان بار از خود بر جای گذارند و منجر به نقض اصل تفکیک شده و آسیب های آن را به اشخاص و اموال غیرنظامی گسترش دهند، انجام چنین اقداماتی ممنوع خواهد بود. مطابق بند ۱ ماده ۳۵ پروتکل الحاقی اول به کنوانسیون های چهارگانه ژنو، اختیارات طرف های درگیر در انتخاب روش ها و وسایل جنگی در مخاصمه مسلحانه نامحدود نیست.

۲- نیروی آب و نقض اصل تفکیک

از قواعد بسیار مهم حقوق بشردوستانه، تفکیک میان اشخاص و اموال نظامی از اشخاص و اموال غیرنظامی است. این اصل نیز متخاصمین را در به کارگیری برخی سلاح ها و روش های جنگی محدود می نماید. بنابراین اگر استفاده از منابع آبی به عنوان تاکتیک جنگ منجر به نقض آشکار این اصل گردد، به گونه ای که منجر به گسترش آثار و خسارات جنگ از طریق آب به سوی غیرنظامیان و اموال غیرنظامی گردد، ممنوع می باشد. بند ۳ ماده ۸۵ پروتکل اول الحاقی، روشی را فاقد تفکیک دانسته است که منجر به سطح بالا از خسارت به غیرنظامیان و اموال شخصی آنان گردد.

۳- آسیب به منابع حیاتی آبی جمعیت غیر نظامی

امروزه دسترسی به آب آشامیدنی سالم به عنوان حق بشری نه تنها در زمان صلح از تعهدات مثبت دولت ها محسوب می شود، بلکه این حق در زمان مخاصمات مسلحانه اهمیت به مراتب بیشتری می یابد. به دلیل آسیب هایی که در خلال جنگ ممکن است به منابع حیاتی و زیرساخت های کشور وارد گردد، خصوصاً منابع آب شیرین، همواره در معرض تحدید و تهدید قرار دارند. کمبود منابع آب می تواند آسیب و درد و رنج غیر ضروری را به جمعیت غیرنظامی وارد آورد که این امر برخلاف قاعده عمومی ممنوعیت حمله به اشخاص و جمعیت غیرنظامی در حقوق بشردوستانه است.

۴- حق بر آب آشامیدنی اسرای جنگی

در مجموعه اسناد حقوق بشر دوستانه، قواعد عرفی و قراردادی متعددی وجود دارد که دولت‌ها را مکلف نموده است شرایط زیستی مناسب را برای اسرای جنگی و غیر نظامیان در بند فراهم نمایند. از جمله شاخص‌ترین این شرایط، حق دسترسی به آب آشامیدنی سالم و کافی برای اسرای جنگی است. در این خصوص می‌توان به مواد ۸۹ و ۱۲۵ کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو در مورد حمایت از غیر نظامیان در مخاصمات مسلحانه اشاره نمود؛ اسیران جنگی را نباید از دسترسی به آب آشامیدنی سالم و غیر آلوده محروم نمود. بدیهی است آلودگی منابع آب می‌تواند شرایط زیست محیطی و بهداشتی اردوگاه را در معرض تهدید جدی قرار دهد. انتقال بسیاری از بیماری‌ها می‌تواند از طریق منابع آبی آلوده و غیر مطمئن صورت گیرد. بر این اساس و برای نمونه، ماده ۱۱ کنوانسیون ۱۹۲۹ مقرر نموده است که ضروری است آب آشامیدنی سالم به اسیران جنگی داده شود.

مطابق بخشی از ماده ۲۶ کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو در مورد رفتار با اسرا، اسیران جنگی باید آب آشامیدنی کافی در اختیار داشته باشند و دولت ذیربط مکلف به تهیه آن برای اسرا خواهد بود.

بر اساس یک قاعده قدیمی؛ نباید اسیر را برای تخلیه و انتقال از منطقه جنگی به صورت غیر ضروری در معرض خطر قرار داد. بر اساس ماده ۷ کنوانسیون ۱۹۲۹ ناظر بر رفتار با اسرای جنگی «تخلیه اسیران با پای پیاده باید در شرایط عادی و به گونه‌ای باشد که در روز بیش از ۲۰ کیلومتر راهپیمایی نکنند، مگر در مواقع ضروری برای دستیابی به منابع آب و غذا که نیازمندی مسافت بیشتری باشد». بنابراین به نظر می‌رسد جهت تأمین شرایط زیستی مناسب از جمله آب و غذا برای اسیران می‌توان استثنائاً مسافت بیشتری را طی نمود.

مطابق بخشی از ماده ۹ کنوانسیون ۱۹۲۹ ناظر به رفتار با اسرای جنگی «اسیرانی که در مناطقی دستگیر شده‌اند که غیر بهداشتی بوده یا آب و هوای آن برای فردی که از آب و هوای عادی می‌آید، خطرناک است باید در کوتاهترین زمان ممکن به آب و هوای مساعدتر فرستاده شود». به عبارت دیگر، نمی‌توان اسرای جنگی را در مناطق غیر بهداشتی یا دارای آب و هوای آلوده یا غیر مساعد نگه داشت. هم‌چنین ماده ۲۵ کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو نیز تأکید دارد که محل‌هایی که در آن اسرا نگهداری می‌شوند باید کاملاً غیر مرطوب بوده و به حد کافی گرم شود و نور داشته باشد.

«موضوع بسیار مهمی که طرفین درگیر در استفاده از منابع آبی به عنوان سلاح یا تاکتیک جنگی باید بدان توجه داشته باشند، رعایت دو اصل مهم تناسب و ضرورت نظامی در درگیری است که امروزه هم در حقوق عرفی و هم حقوق قراردادی بشر دوستانه بر رعایت آن تأکید شده است.»

۵- ممنوعیت مسموم نمودن آب

مسموم نمودن آب که یکی از روش‌های شایع در مخاصمه است، ممنوع می‌باشد. حتی برخی این گونه گفته‌اند که بر اساس یک قاعده عرفی قدیمی مسموم نمودن آب حتی با استفاده از علایم هشداردهنده در زمان جنگ ممنوع است (راجرز و مالرب، ۱۳۸۷، ۸۶). این به این معناست که طرفین نمی‌توانند عمداً منابع آبی را مسموم نمایند و به دلیل این که جمعیت غیر نظامی ممکن است ناخواسته از این اقدام نیروهای نظامی آسیب ببینند و نیز آثار مسموم نمودن آب در اموال غیر نظامی و اکوسیستم ظاهر گردد، نمی‌توان حتی با نصب علائم هشداردهنده آن را مسموم نمود. از منظر حقوق بشر دوستانه اسلامی نیز این امر در بحث استفاده از سلاح سمی مورد بررسی قرار گرفته است.

۶- ممنوعیت حمله به تأسیسات آبی حاوی نیروهای خطرناک

از قواعد بسیار مهم حقوق بشر دوستانه که می‌تواند نقش بسیار اساسی در حفاظت از منابع آبی که ممکن است حاوی نیروهای خطرناک باشد ایفاء نماید، ممنوعیت حمله به تأسیساتی است که حاوی نیروهای خطرناک هستند. برخی از تأسیسات آبی نظیر سدها و آب بندها در صورت تخریب می‌توانند نیروهای خطرناک از خود آزاد نموده و آثار و تبعات جنگ را به غیر نظامیان گسترش دهند. با توجه به اصل تناسب، محدودیت و ضرورت نظامی قواعد حقوق بشر دوستانه به سمت ممنوعیت حمله به چنین تأسیساتی رفته است.

مطابق ماده ۵۶ پروتکل اول الحاقی به کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو «تأسیسات دارای نیروهای خطرناک، نظیر سدها، آب بندها،

نیروگاه‌های هسته‌ای تولید برق، حتی اگر این‌ها اهداف نظامی باشند، در صورتی که امکان داشته باشد که حمله به آنها موجب رهاشدن نیروهای خطرناک و متعاقباً صدمات شدید بر سکنه غیرنظامی شود، نباید هدف حمله قرار گیرد. مبنای چنین ممنوعیتی در حقوق بشر دوستانه آسیب جدی است که ممکن است به سکنه غیرنظامی وارد گردد.

۷- رعایت اصل تناسب در استفاده از آب به عنوان سلاح

در نهایت موضوع بسیار مهمی که طرفین درگیر در استفاده از منابع آبی به عنوان سلاح یا تاکتیک جنگی باید بدان توجه داشته باشند، رعایت دو اصل مهم تناسب و ضرورت نظامی در درگیری است که امروزه هم در حقوق عرفی و هم حقوق قراردادی بشردوستانه بر رعایت آن تأکید شده است. تناسب می‌تواند به این معنا باشد که در استفاده از آب به عنوان سلاح باید میان اهداف جنگی و روش مورد استفاده، تناسب وجود داشته باشد. منابع آبی نمی‌توانند برای تخریب شدید و گسترده محیط زیست به کار روند. براساس ماده ۴۸ پروتکل اول الحاقی به کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو، محیط زیست نباید هدف حمله واقع شود. همچنین مطابق ماده ۵۵ همین پروتکل، در هدایت عملیات نظامی باید مراقبت کافی برای در امان ماندن محیط زیست به عمل آید.

ب- قواعد خاص

علاوه بر قواعد عمومی حقوق بشردوستانه که به آنها اشاره رفت، تلاش‌های متعددی صورت گرفته است تا به صورت خاص موضوع حمایت از منابع آبی در خلال مخاصمات مسلحانه مورد توجه قرار گیرد. از جمله شاخص‌ترین تلاش‌ها می‌توان به قواعد هلسینکی و کنوانسیون ۱۹۹۷ استفاده از آبراه‌های بین‌المللی برای مقاصد غیر کشتیرانی اشاره نمود.

۱- قواعد هلسینکی:

در محتوای قواعد هلسینکی از جمله می‌توان به موضوع تغییر مسیر آبراه‌ها، ممنوعیت تخریب تأسیسات آبی و تعهد دولت اشغالگر به تأمین منابع آبی اشاره نمود (International Law Association, 1967). مطابق بخشی از قواعد هلسینکی تغییر مسیر آبراه‌ها در صورتی که موجب آسیب نامتناسب غیرنظامیان و یا خسارت معین محیط زیست گردد، باید ممنوع شود (کاپونترا، ۱۳۹۲، ۴۱۷). موضوع دیگر ممنوعیت آلودگی آب است. از آنجا که آب منبع حیاتی برای تداوم زندگی و سلامتی غیرنظامیان به شمار می‌رود، قواعد هلسینکی تأکید نموده است که «آب به عنوان لازمه سلامت بقای غیرنظامیان نباید به مواد سمی آلوده شود و یا به طریق دیگری برای مصرف انسان نامناسب گردد» (کاپونترا، ۱۳۹۲، ۴۱۷).

ممنوعیت تخریب تأسیسات آبی از دو جهت مورد توجه قواعد هلسینکی است. نخست؛ از جهت حداقل شرایط بقای جمعیت غیرنظامی و نیز شهروندان است. مطابق ماده ۲ این سند، تأسیسات آبرسانی که برای حفظ حداقل شرایط و بقای شهروندان ضرورت دارند، نباید تخریب و یا قطع شوند. دوم؛ از لحاظ آثار خطرناک تخریب چنین تأسیساتی است. مطابق ماده ۵ «تخریب تأسیسات آبی حاوی عوامل خطر آفرین مانند سدها یا آب بندها باید ممنوع گردد» (کاپونترا، ۱۳۹۲، ۴۱۷).

۲- کنوانسیون استفاده از آبراه‌های بین‌المللی

کنوانسیون ۱۹۹۷ سازمان ملل متحد در خصوص استفاده از آبراه‌های بین‌المللی برای مقاصد غیر کشتیرانی به صورت مشخص در ماده ۲۹، موضوع مخاصمات مسلحانه داخلی و بین‌المللی را در خصوص آبراه‌های بین‌المللی نیز مورد توجه قرار داده است. براساس ماده ۲۹ «آبراه‌های بین‌المللی مشمول اصول و قواعد حقوق بین‌الملل قابل اجرا در مخاصمات مسلحانه داخلی و بین‌المللی می‌شود».

منابع

۱. راجرز، آنتونی، پل مالرب، قواعد کاربردی حقوق مخاصمات مسلحانه، ترجمه کمیته ملی حقوق بشر دوستانه، مؤسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۷.
۲. کاپونترا، دانه آگوستو، اصول حقوق و مدیریت آب، ترجمه محسن عبدالهی و اصلی عباسی، انتشارات شهر دانش، چ اول، ۱۳۹۲.

3. Boutruche, Théo. "Le statut de l'eau en droit international humanitaire." *Revue Internationale de la Croix-Rouge/International Review of the Red Cross* 82.840 (2000): 887-916. 4. GUILLE, Nicolas. "La mainmise israélienne sur l'eau dans les territoires occupés." *Revue d'études palestiniennes* 11 (1984): 61. Menani, Mohamed Redha. "Les conflits transfrontaliers sur l'eau: tendances actuelles." *Science et changements planétaires/Sécheresse* 21.1 (2010): 22-27. 5. International Law Association. Committee on the Uses of the Waters of International Rivers. *Helsinki Rules on the uses of the waters of international rivers*. International Law Association, 1967. 6. Redha, Menani Mohamed. "Retrospective Sur les Conflits Transfrontaliers Sur L'eau." *Révue Scientifique du Réseau International de Gestion des Conflits Environnementaux* 1.1 (2010): 219-232. 7. Shuval, Hillel I. "Approaches to resolving the water conflicts between Israel and her neighbors—a regional water-for-peace plan." *Water International* 17.3 (1992): 133-143. 8. Zemmal, Ameer. "La protection de l'eau en période de conflit armé." *Revue internationale de la Croix-Rouge* 77.815 (1995): 601-615.

رویه قضایی

موفقیت ایران در اولین پرونده سرمایه گذاری خارجی

در پرونده تر کسل علیه ایران، شرکت تر کسل که ارائه دهنده خدمات الکترونیکی و مخابراتی در ترکیه است، در سال ۲۰۰۸ (۱۳۸۴) در دیوان دائمی داوری مطابق با قوانین آنسیترال (مصوب ۱۹۷۶) علیه دولت ایران دعوی را آغاز کرد. ادعای شرکت تر کسل بر این مبنا استوار بود که ایران با نقض معاهده دوجانبه حمایت و تشویق سرمایه گذاری ایران و ترکیه (۱۹۹۶) منجر به نقض تعهد بین المللی خود شده است. در سال ۲۰۰۴ یکی از شرکت های تابعه ایرانی تر کسل (SPV) که دارنده اکثریت سهام کنسرسیوم ایرانسل بود در مناقصه شرکت کرد و به عنوان برنده مناقصه در دومین سامانه جهانی ارتباطات همراه (GSM) که در ایران برگزار شد، اعلام گردید. با این وجود پس از اعلام برنده مناقصه، دولت ایران قانون جدیدی تصویب کرد بر این مبنا که مجوز (GSM) به شرکتی اعطا می شود که اکثریت سهامش متعلق به یک شرکت ایرانی باشد. شرکت تر کسل و تابعه اش در مقابل این قانون جدید و کاهش سهم خود از سهام مقاومت کرده اما تلاش های آنها بی ثمر ماند و در نهایت شرکت تابعه تر کسل جایگزین شرکت بین المللی دیگری که آماده پذیرفتن سهام اقلیت بود، گردید.

تر کسل با شروع فرایند داوری مدعی گردید که مطابق معاهده دوجانبه ایران و ترکیه سرمایه گذار تلقی شده و متعاقباً دولت ایران را مسئول نقض استانداردهای معاهده شناسایی کرد، از جمله: سلب مالکیت غیر قانونی، نقض رفتار عادلانه و منصفانه، نقض حمایت کامل و نقض تعهداتی که ذیل شرط ملت کامله الوداد برعهده گرفته است. لازم به ذکر است از آن جایی که رای دادگاه و جزئیات مربوط به پرونده به علت حفاظت از اسرار و اطلاعات طرفین قابل دسترسی نبوده، نمی توان به استدلال های شرکت تر کسل مبنی بر چرایی نقض این استانداردها و در مقابل به دفاعیات دولت ایران پی برد. با این وجود، به طور خلاصه دیوان داوری اذعان داشت حقوقی که از فرآیند مناقصه نشات گرفته است نه سرمایه گذاری بوده، نه با سرمایه گذاری ارتباط داشته است و با توجه به این نکته که شرکت تر کسل «سرمایه گذاری» دیگری در این زمینه مطابق با تعریف معاهده دوجانبه ننموده است، به عنوان یک «سرمایه گذار صالح» شناسایی نشده و بنابراین تحت حمایت معاهده دوجانبه سرمایه گذاری قرار نخواهد گرفت. در این خصوص پرونده سالینی کاستروتوری اس پی آ علیه مراکش با معرفی چهار عنصر برای به رسمیت شناختن سرمایه گذاری مورد توجه بسیاری از دیوان ها قرار گرفت. در تعداد دیگری از آراء بیان می شود که هزینه های که پیش از سرمایه گذاری صورت می گیرد به خودی خود سرمایه گذاری محسوب نمی شوند.

در نهایت اینکه جمهوری اسلامی ایران توانست در اولین داوری سرمایه گذار- دولت که شرکت ترکسل علیه او در پیش گرفته بود، پیروز شود. با بررسی پرونده های سرمایه گذاری در ایران در می یابیم که علی رغم شرایط ویژه اقتصادی که این دولت به علت تحریم ها در پیش دارد همین که توانسته است بیش از ۵۰ معاهده دوجانبه لازم الاجرا را در دست داشته باشد، موفقیت خوبی به نظر میاید.

خلاصه پرونده ها

کشور متبوع	کشور میزبان	نتیجه فرآیند	خلاصه	اسم مخفف	سال شروع
		رای به نفع کشور میزبان (خوانده)	حوزه سرمایه گذاری: اکثریت سهام کنسرسیوم ایرانسل از طریق یکی از شرکت های تابعه ایرانی برنده دریافت مجوز دومین سامانه جهانی ارتباطات همراه (GSM) در ایران و هم چنین حقوق قراردادی طبق قرارداد ليسانس. خلاصه ادعا: شرکت کردن ترکسل در مناقصه مجوز اختصاصی GSM در ایران و سپس تغییرات قانون گذاری در ایران مانع از اجرای پروژه ی پیشنهادی می شود. چرا که مجوز باید در اختیار شرکتی قرار می گرفت که اکثریت سهامش متعلق به یک شرکت داخلی ایرانی باشد. متعاقباً ایران این پروژه را به شرکت دیگری واگذار کرد.	ترکسل علیه ایران	۲۰۰۸
		در حال رسیدگی	حوزه سرمایه گذاری: توافق برای کسب اکثریت سهام شرکت دوو الکترونیک (Daewoo Electronics) و توافق برای ۱۰٪ پایین تر از قیمت. خلاصه ادعا: خاتمه قرارداد فروش اکثریت سهام شرکت دوو الکترونیک به شرکت خواهان (شرکت انتخاب) توسط شرکت مدیریت دارایی کره و هم چنین ادعای عدم برگشت سپرده ۵۰ میلیون دلاری خواهان.	دیانی علیه کره	۲۰۱۵
		در حال رسیدگی	حوزه سرمایه گذاری: بانک فیوچر (Future Bank) بانک تجاری محلی. خلاصه ادعا: در خصوص تصمیم بانک مرکزی بحرین مبنی بر توقف ادامه فعالیت بانک فیوچر در سال ۲۰۱۶، متعاقب قراردادن این بانک زیر نظر بخش اجرایی.	بانک ملی و بانک صادرات علیه بحرین	۲۰۱۷

گرمای زمین و سرمای روابط بین المللی

(کنفرانس اقلیمی سازمان ملل در شهر بن)

در آبان ماه امسال نمایندگان از سراسر جهان به بن آمدند تا در بیست و سومین کنفرانس جهانی سازمان ملل به مصاف تغییرات اقلیمی بروند. اینبار همه، چه نمایندگان شهرها و چه صنایع یا سازمانهای مردم نهاد هم می توانستند در گفت و گوها شرکت کنند. دفتر مرکزی سازمان ملل متحد واقع در شهر بن با حمایت دولت آلمان مسئول برگزاری این مراسم بود. در کنفرانس جهانی اقلیمی امسال (COP23) دستاوردهایی به تصویب رسید که راه را برای اجرای قوانین مربوط به توافقنامه پاریس در سال آینده هموار کرد. توافقنامه پاریس به این حرکت جهانی و تاریخی برای مقابله با تغییرات اقلیمی، سرعت بخشیده است و این حرکت برگشت پذیر نیست چرا که تغییرات اقلیمی یک چالش جهانی است. با اینحال، اگر چه که کشورها در توافقنامه پاریس عهد کردند که گرمایش جهانی را تا دو درجه ی سانتیگراد از زمان انقلاب صنعتی کاهش دهند اما همگی در شهر بن بر این واقعیت معترف بودند که کشورها هنوز از این هدف بسیار دور هستند. طرفداران محیط زیست برای پیشبرد اهداف این کنفرانس، خواهان همکاری بسیاری از کشورها از جمله آلمان و چین هستند.

جهان ایران و

اما به هر صورت اکثر کشورها تا سالهای آتی صبر خواهند کرد تا نحوه ی کمک رسانی خود را تعیین و مشخص کنند. از آنجایی که دیپلماسی در این زمینه خیلی آهسته پیش میرود، کنفرانس راه دشواری در پیش خواهد داشت. از یکسو خروج آمریکا از پیمان اقلیمی پاریس بر کنفرانس بن سایه انداخته است و از سوی دیگر هیات ها در جریان این نشست، آیین نامه هایی تدوین کردند که بایستی در اجلاس اقلیمی بعدی در لهستان در سال ۲۰۱۸ به تصویب برسد. بنابراین، علی رغم اینکه این کنفرانس تعدادی از مشکلات کشورهای آسیب پذیر را حل کرد؛ ولی بسیاری از تصمیمات سخت و پیچیده به سال ۲۰۱۸ موکول شدند.

انتظار برای شکستن طلسم لایحه تامین امنیت زنان

در این لایحه برای اولین بار خشونت علیه زنان در قالب حقوقی تعریف شده است و انواع خشونت از جمله خشونت جسمی، جنسی، روانی و خشونت های مبتنی بر جنسیت لحاظ شده است. این لایحه در حال حاضر در قوه قضاییه مطرح است.

عمرکرسی نشینی بریتانیا در دیوان لاهه پس از ۷۱ سال به سر رسید!

برای اولین بار از زمان تاسیس دیوان بین المللی دادگستری در سال ۱۹۴۶ در لاهه، بریتانیا کرسی خود را در این دادگاه از دست داد.

مجوز ازدواج زنان ایرانی با اتباع خارجی

سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور گفت: همه زنان ایرانی که با اتباع خارجی ازدواج می کنند، حتما باید از استانداری ها مجوز یا پروانه ازدواج با اتباع خارجی را بگیرند.

« تاسف عمیق » برای خروج آمریکا و اسرائیل از یونسکو

ایرینا بوکووا، مدیر یونسکو، پس از اعلام خروج آمریکا از یونسکو گفت «این تصمیم مایه تاسف عمیق است...» در سالهای اخیر سیاست بازی سازمان یونسکو را تضعیف کرده است... خروج آمریکا ضربه ای به خانواده سازمان ملل و چندجانبه گرایی آن است!

نیما ؛ نظام یکپارچه معاملات ارزی

(سامانه نیما به صورت آزمایشی شروع به کار کرد)

سامانه ارزی جدید بانک مرکزی با عنوان نیما (نظام یکپارچه معاملات ارزی) با

هدف تسهیل تامین ارز، ایجاد فضای امن برای خریداران و فروشندگان ارز و امکان

ایجاد فضای رقابتی برای صرافان در راستای تأمین ارز متقاضیان آغاز به کار کرد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، با استفاده از این سامانه، خریداران و فروشندگان ارز

متناسب با نیازهای خود نسبت به انجام عملیات ارزی در محیط الکترونیک اقدام می کنند. در فاز

نخست، وارد کنندگان برای تامین ارز کالای وارداتی به عنوان متقاضی خرید ارز و تمام صرافانی که به عنوان

فروشنده ارز ایفای نقش خواهند کرد. این سامانه امکان مدیریت بازار ارز برای سیاستگذار و امکان فعالیت شفاف را برای

متقاضیان ارز فراهم می کند.

۱- لطفاً کمی در خصوص ماهیت برجام به عنوان یک سند توضیح دهید.

برجام، ماهیتاً یک توافقنامه سیاسی و حاصل مساعی جمیله برخی از قدرتمندترین کشورهای جهان به منظور حل یک اختلاف بسیار مهم و پیچیده بین المللی است. این اختلاف مابین ایران، به عنوان یکی از اعضای NPT و IAEA به عنوان سازمانی که توسط اعضا عهده دار مسئولیت نظارت بر اعمال صحیح پیمان نامه منع گسترش سلاح های هسته ای است و در رابطه با قصور ایران در گزارش دهی به موقع در مورد برخی از فعالیت های هسته ای خود به آژانس رخ داد. این امر، موضوعی غیرعادی نبود. بسیاری از کشورهای عضو مکرراً از انجام این تعهد قانونی بازمانده بودند بدون آنکه هدف تحریم های سخت قرار بگیرند. اما مسأله ایران، به دلیل وضعیت ژئوپولیتیکی، موقعیت استراتژیک و برخی عناصر مصرحه در سیاست خارجی این کشور، متفاوت بود. به همین دلیل، هرگونه احتمالی، هرچند ناچیز، مبنی بر دسترسی ایران به سلاح های هسته ای همواره غیرقابل پذیرش بوده است.

گفتگو

برجام ؛ ماهیت و چشم انداز

سعید محمودی

دکترای حقوق بین الملل

استاد حقوق بین الملل

رئیس سابق دانشکده حقوق

دانشگاه استکهلم

بر همین اساس، اختلاف بر سر حق ایران به عنوان عضوی از پیمان در استفاده مسالمت آمیز از انرژی هسته ای و نگرانی های برخی قدرت های بزرگ در خصوص توان بالقوه ایران برای تولید سلاح هسته ای بود. در همین راستا و علیرغم این که آژانس هرگز ادعا ننموده بود که مدار کی جهت اثبات فعالیت های نظامی هسته ای علیه ایران وجود دارد، تحریم ها وضع شدند تا از این طریق بر ایران به منظور خاتمه برنامه خود فشار وارد آید. در این موقعیت، مذاکره مستقیم مابین ایران و کشورهای مذکور تنها راه برون رفت از بن بست به شمار می آمد.

۲- آیا این سند نوآوری در عرصه حقوق بین الملل محسوب می شود و به عنوان سندی غیر حقوقی چه دسته آثاری می تواند در پی داشته باشد؟

از آنجا که اختلاف مورد اشاره از نظر قانونی بین ایران و آژانس بین المللی انرژی هسته ای بود، کشورهایی که با ایران به مذاکره پرداختند، این کار را از جانب خود و نه به نمایندگی از آژانس انجام دادند. بر همین مبنا، باید به مذاکرات آن ها به مثابه مساعی جمیله اشخاص ثالث نگریست. بنابراین، به عنوان یک پاسخ کوتاه در جواب سؤال باید گفت که برجام یک نوآوری در حقوق بین الملل نیست اما، قطعاً موفقیتی برجسته و بارز در روابط و دیپلماسی بین الملل است.

این سند، به عنوان سندی غیر حقوقی حائز آثار سیاسی است و تا زمانی موفق باقی می ماند که طرف های مذاکره کننده بر تعهدات خود پایبند باشند.

۳- به نظر شما بزرگترین دستاوردهایی که سند برجام می تواند در کوتاه مدت، میان مدت و درازمدت، برای ایران به همراه داشته باشد چیست؟

مهم ترین نتیجه فوری برجام این است که تحریم های رسمی علیه ایران را بلافاصله مرتفع می نماید. در این مورد که این تحریم ها، شدیدترین تحریم های اعمال شده بر یک کشور بوده اند وفاق عمومی وجود دارد. تعداد زیادی از تحریم های مذکور هم اکنون برطرف شده اند و کاهش فشار در بسیاری از زمینه ها که تا پیش از این در تحریم بوده اند، قابل مشاهده است. با این حال، برای بهره گیری ایران از کلیت منافع این توافق، فاکتورهای سیاسی زیادی باید وجود داشته باشند. برجام، نتیجه مذاکره با دولتی در آمریکا است که به طور استثنائی واقع گرا، منطقی و متعهد به حل و فصل مسالمت آمیز این معضل بزرگ بین المللی بود. این امر در خصوص دولت حال حاضر آن کشور صادق نیست.

۴- فکر می کنید مهم ترین زیرساخت هایی که در عرصه داخلی نیاز به ساخت و یا بازسازی دارند تا از این طریق بتوان از منافع برجام بهره برد کرد؟

ایران در ۱۵ سال اخیر از عدم وجود سرمایه گذاری، بالاخص، سرمایه گذاری خارجی رنج برده است. در حال حاضر، نیاز مبرم به سرمایه گذاری در صنایع مربوط به زیرساخت ها وجود دارد. برجام موفق شد موانع رسمی را برطرف نماید اما در واقعیت، هنوز موانعی وجود دارند که از جذب سرمایه جلوب گیری می کنند. تا زمانی که دولت کنونی در آمریکا بر سر قدرت است، احتمالاً این موانع همچنان موجود خواهند بود. اما اگر ایران می خواهد شناسایی برای جذب سرمایه گذاری داشته باشد، باید برای رعایت تعهدات و الزامات خود مطابق برجام تلاش نماید. معضل بزرگ دیگر، کاستی ها در قوانین ایران به منظور حمایت از سرمایه گذاری های خارجی است. این موضوع در کنار فساد گسترده، هر سرمایه گذاری را می ترساند. تکمیل و به روز رسانی قوانین مربوطه و مبارزه جدی با فساد باید در اولویت مقامات ایرانی قرار بگیرد. هم قطر و هم امارات متحده عربی مثال های خوبی از کشورهایی هستند که در این خصوص موفق عمل نموده اند.

۵- منظور از عنوان «روح برجام» که در متن سند برجام نیز بدان اشاره شده است، چیست؟

در واقع منظور از روح برجام، روح مذاکرات، عباراتی که به وفور در آن به کار رفته و کلیه وعده هایی است که طرفین به یکدیگر در جریان مذاکرات داده اند. واقعیت این است که مذاکرات صورت گرفته خصوصاً برای ایران و آمریکا بسیار سخت و دشوار بود. چرا که این دولت ها باید شروطی را در برجام می پذیرفتند که ممکن بود از نظر هر یک از کشورهای متبوع آن ها به عنوان عقبگرد تلقی شود. با این حال، مذاکرات مزبور تاحدی با خوش بینی از سوی هر دو طرف دنبال شد؛ برای ایران با این دید که تحریم ها برداشته می شود و همه چیز به حالت عادی باز می گردد و برای آمریکا با این نگاه که جلوی یک برنامه هسته ای پرمخاطره گرفته می شود. پیش بینی هر دو طرف این بود که وضعیت سیاسی داخلی آن ها تا مدتی استمرار یابد.

۶- منظور از عبارت «توافق بد» و «توافق خوب» که در مورد برجام به کار گرفته می شود چیست؟

منظور آمریکا از یک توافق بد آن است که برجام از یک سو، برای همیشه مانع غنی سازی ایران نخواهد بود و از سوی دیگر، انجام آزمایشات موشکی توسط این کشور را متوقف نمی سازد. این مطالبات، هر دو سیاسی هستند و هیچ اساس حقوقی ای ندارند. هیچ مقرره ای در حقوق بین الملل وجود ندارد که کشوری را از غنی سازی اورانیوم برای اهداف مسالمت آمیز و تولید و یا آزمایش موشک، منع نماید.

۷- با توجه به تغییرات ایجاد شده در معادلات جهانی، خصوصاً تغییر در ساختار حزبی و سیاسی آمریکا، تحلیل شما از وضعیت حال حاضر و چشم انداز برجام چیست؟

تغییر دولت در آمریکا غیرمنتظره بود. دولت جدید در حال حاضر قطعاً در راستای روح برجام عمل نمی نماید. ایران هیچ تعهد حقوقی ای برای متوقف نمودن برنامه موشکی خود ندارد اما ادامه این برنامه، نه تنها توسط آمریکا، بلکه توسط برخی دیگر از کشورهای طرف مذاکره نیز متناقض با روح برجام تلقی می شود.

۸- از نظر شما کشورهای دیگر طرف برجام، به غیر از مکانیسم پیش بینی شده حل اختلاف، از چه مکانیسم های حقوقی دیگر در عرصه داخلی و بین المللی برخوردارند تا از این طریق در صورت لزوم از خروج یکی از طرف ها جلوگیری و یا در صورت لزوم به تأمین خسارت اقدام نمایند؟

در برجام، برای حل و فصل اختلافات مکانیسمی پیش بینی شده است. این مکانیسم به هر یک از کشورهای ۱+۵ اجازه می دهد پروسه ای را علیه ایران آغاز نمایند که ممکن است منجر به بازگشت کلیه تحریم ها شود. آمریکا امکان توسل به این مکانیسم را دارد. با این حال، در حال حاضر حمایت سیاسی برای این کار موجود نیست و این ریسک وجود دارد که چنین حرکتی با مقاومت شدید از سوی برخی کشورهای ۱+۵ مواجه شود و در خصوص مشروعیت آن شبهه جدی به وجود آید. اگر آمریکا، چه از طریق مکانیسم مذکور و چه از طرق دیگر تصمیم به خروج از برجام بگیرد، ایران دو راه خواهد داشت؛ یا در چارچوب برجام باقی بماند و یا از آن خارج شود. راهکار دوم به شدت وابسته به عکس العمل سایر اعضای برجام خواهد بود. خروج از این سند قطعاً گزینه خوبی برای ایران نیست.

۹- فکر می کنید در صورت خروج یک یا چند کشور از توافق، راهکار سایر کشورهای طرف برجام چیست و آیا خروج ایران از برجام راهکار مناسبی خواهد بود؟

آمریکا در صورت تصمیم بر خروج از برنامه، قطعاً تحریم ها را دوباره برقرار خواهد نمود و از انجام این کار توسط سایر کشورها نیز اطمینان حاصل می نماید. سایر کشورهای عضو برجام، چاره ای جز تلاش برای مذاکره با آمریکا و ایران و حفظ برجام، با خواستن از ایران برای انعطاف نشان دادن در مورد برنامه موشکی خود و یا با قانع نمودن آمریکا در این خصوص که تحریم ها بهترین ابزار در برابر ایران نیستند، نخواهند داشت.

تقویم

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

3 Mar.

World Wildlife Day

(روز جهانی حیات وحش)

20 Mar.

French Language Day (French)

(روز زبان فرانسه)

International day of Happiness

(روز جهانی شادی)

21 Mar.

International Day for the Elimination of Racial Discrimination

(روز بین المللی رفع تبعیض نژادی)
World Poetry Day

(روز جهانی شعر)

International Day of Nowruz

(روز جهانی نوروز)

World Down Syndrome Day

(روز جهانی سندرم داوون)

International Day of Forests

(روز بین المللی جنگل ها)

22 Mar.

World Water Day

(روز جهانی آب)

23 Mar.

World Meteorological Day

(روز جهانی هواشناسی)

1 8

8 Mar.

International Women's Day

(روز بین المللی زنان)

24 Mar.

International Day for the Right to the Truth concerning Gross Human Rights Violations and for the Dignity of Victims

(روز بین المللی حق بر صحت و درستی درباره

نقض فاحش حقوق بشر و منزلت قربانیان)

World Tuberculosis Day

(روز جهانی سل)

25 Mar.

International Day of Remembrance of the Victims of Slavery and the Transatlantic Slave Trade

(روز بین المللی یادبود قربانیان بردگی و

تجارت برده در آن سوی اقیانوس اطلس)

International Day of Solidarity with Detained and Missing Staff Members

(روز بین المللی همبستگی با کارکنان بازداشت شده و گمشده)

فصل

(روزهای بین المللی)

27 Jan.

**International Day Of
Commemoration In
Memory Of The Victims Of
The Holocaust**

(روز بین المللی یاد بود قربانیان هولکاست)

4 Feb.

World Cancer Day

(روز جهانی سرطان)

21 Feb.

**International
Mother Language
Day**

(روز بین المللی زبان)

(مادری)

6 Feb.

**International Day of Zero
Tolerance to Female Genital
Mutilation**

(روز جهانی عدم هرگونه مدارا با مثله)

(کردن جنسی زنان)

11 Feb.

**International Day of
Women and Girls in
Science**

(روز بین المللی جایگاه زنان و دختران)

(در علم)

2

0

13 Feb.

World Radio Day

(روز جهانی رادیو)

20 Feb.

World Day of Social Justice

(روز جهانی عدالت اجتماعی)

1 Mar.

**Zero
Discrimination
Day**

(روز جهانی عدم تبعیض)

پرونده‌های بین‌المللی

- دادگاه بین‌المللی کیفری یوگسلاوی سابق در لاهه، راتکو ملادیچ، فرماندهی کل ارتش صرب‌ها در جنگ بوسنی که بعضی به او لقب قصاب بوسنی داده بودند را به حبس ابد محکوم کرد. محاکمه ملادیچ در این دادگاه ۴ سال طول کشید. وی در ده اتهام از یازده مورد اتهامی از جمله نسل‌کشی و جنایت علیه بشریت گناهکار شناخته شد. این دادگاه در آخرین روز آذرماه سال جاری، ۲۱ دسامبر ۲۰۱۷، بعد از ۲۴ سال به کار خود پایان داد.
- یک دادگاه تجدیدنظر در نیویورک قسـمـتی از پرونده ۱/۶۸ میلیارد دلاری شکایت خانواده‌های نیروهای آمریکایی کشته شده در انفجار سال ۱۹۸۳ در لبنان را به جریان انداخت.

اخبار

نشست‌ها

- نشست حقوقی با موضوع بررسی ابعاد حقوقی تحولات اخیر کردستان عراق با حضور دکتر جمشید ممتاز در آذرماه ۹۶ در دانشگاه کردستان برگزار شد.
- نشست چشم‌انداز سیاست قدرتهای بزرگ در قرن ۲۱ با سخنرانی پروفیسور جان میرشایمر، بنیان‌گذار نظریه واقع‌گرایی ته‌اجمی، عضو ارشد شورای روابط خارجی ایالت متحده آمریکا و استاد تمام دانشگاه شیکاگو در دانشگاه تهران برگزار شد.
- نشست ابعاد حقوقی نانو تکنولوژی ۲۰ آذرماه ۹۶ با سخنرانی آقایان دکتر ضیایی بیگدلی، دکتر عبداللهی، دکتر قاسمی، دکتر نیک نام و کاظمی آذر، در دانشسکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد.
- شکل‌گیری سلسله نشستهای تخصصی دوشنبه‌های ICC با موضوعات و چالشهای پیرامون دیوان بین‌المللی کیفری در دانشسکده حقوق دانشگاه علامه طباطبایی. در تاریخ ۱۳ آذرماه یک جلسه از این سلسله نشستها با موضوع تاملی بر وضعیت افغانستان در دیوان بین‌المللی کیفری با حضور سفیر محترم جمهوری اسلامی افغانستان برگزار شد.

دادگاه‌های بین‌المللی

و

رویدادهای دانشگاهی

دوره‌های آموزشی

- در ۲۵ آذرماه ۹۶ اولین دوره حقوق بین‌الملل آب با حضور جمعی از مدیران، اساتید، پژوهشگران و دانشجویان دانشگاه تهران و سایر دانشگاه‌ها در باشگاه دانشجویان دانشگاه تهران برگزار شد. این مراسم به همت کانون مطالعات بین‌المللی دانشگاه تهران، با همکاری اداره کل فرهنگی اجتماعی دانشگاه تهران و شورای هماهنگی تشکلهای فرهنگی دانشگاه تهران در ۲۲ آذرماه برگزار شد.
- برگزاری دادگاه آموزشی داوری تجاری بین‌المللی با بررسی رویکردهای حقوقی ایران و فرانسه در دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری که با مشارکت انجمن حقوق تطبیقی فرانسه و همکاری مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری برگزار شد.

سیر عقل در منظومه حقوق بین الملل

اصول اساسی روش شناسی حقوق بین الملل
نویسنده: دکتر هدایت الله فلسفی

ناشر: نشر نو

غرض از روش شناسی حقوقی، تایید یا تصدیق وجود «قاعده حقوقی» یا حتی آشکار ساختن معنا و مفهوم دقیق آن نیست، بلکه به دست آوردن ابزارهایی برای اثبات یا تفسیر «قاعده حقوقی» یا به طور کلی دریافت «حقیقت حقوقی» آن است. به عبارت دیگر، غرض از روش شناسی حقوقی نشان دادن راهها درست استدلال حقوقی است.

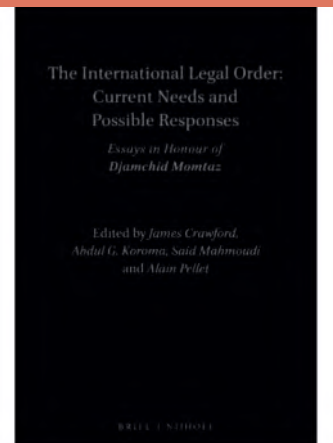
تازه های نشر

نظم حقوقی بین الملل، نیازها و پاسخهای محتمل

مجموعه مقالات اهدا شده به دکتر جمشید ممتاز

تصحیح شده توسط: جیمز کرافورد، عبدول جی. کوروما، سعید محمودی، آلن پله | ناشر: Brill-Nijhoff

در این مجموعه مقالات به تعدادی از مسائل روز مهم در حوزه حقوق بین الملل پرداخته شده است. در این مجموعه به مسائلی در حوزه حقوق بین الملل بشردوستانه، حقوق دریاها، حقوق بشر، توسل به زور و حقوق بین الملل محیط زیست و حل و فصل اختلافات بین المللی پرداخته شده است. تحولات اخیر در بعضی از مسائل حقوق بین الملل مانند مصونیت و مسئولیت دولت‌ها نیز در این مجموعه مقالات مورد توجه قرار گرفته است.

حمایت از کودکان طلاق در حقوق ایران و نظام بین الملل حقوق بشر

نویسنده: الهه مقربی

ناشر: خرسندی

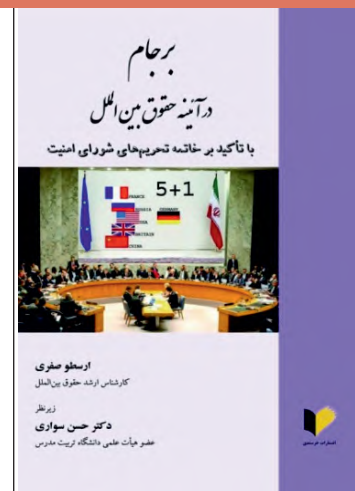
این کتاب در حمایت از کودکان طلاق و زیر نظر اساتید حقوق و روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی نوشته شده است. این کتاب تنها با انگیزه‌ی کمک و آگاهی در مورد کودکان طلاق می باشد و منفعت مادی ای برای نویسنده به ارمغان ندارد. هدف از نگارش اثر حاضر، آگاهی والدینی است که در حال حاضر بدون توجه به اثر طلاق بر کودکانشان تصمیم به جدایی دارند و حفظ بیشترین حقوق کودک در هنگام فروپاشی خانواده با کمترین آسیب به اوست.

برجام در آینه حقوق بین الملل با تاکید بر خاتمه تحریم‌های شورای امنیت

نویسنده: ارسطو صفری، زیر نظر دکتر حسن سواری | ناشر: خرسندی

از دیدگاه منطق حقوق بین الملل به طور عام، حقوق ملل متحد ناظر بر امنیت بین المللی به طور خاص، هر اقدام تنبیهی ملل متحد به نمایندگی شورای امنیت باید متعاقب احراز تهدید علیه صلح، نقض صلح و تجاوز یک عضو از اعضای ملل متحد اتخاذ گردد. این موضوع به صراحت در مواد آغازین فصل هفتم، بطور خاص در مواد ۳۹، ۴۱ و ۴۲ منشور مورد اشاره قرار گرفته است. با این حال، این ادعا که گفته شود تعدیل و یا خاتمه اقدامات تنبیهی نیز امری مهم و درخور توجه است، کاملاً با منطق حقوق و عدالت مورد اشاره منشور سازگاری دارد. تحریم‌هایی که به منظور حفظ صلح و امنیت بین المللی وضع می شوند، هنگامی که همه یا بخشی اهداف مورد نظر واضع آن تحریم محقق گردید، به موازات آن مراتب تنبیه نیز باید کاهش پیدا کرده یا بطور کلی برچیده شوند.

مقاله

داوری در دعاوی زیست محیطی

تعداد حوادث طبیعی ثبت شده‌ی مربوط به آب و هوا که با مخاطرات و خساراتی همراه بوده است، از سال ۱۹۸۰ سه برابر شده است. براساس گزارش "اثرات تغییرات اقلیمی بر بخش بیمه ایی انگلستان" که سال ۲۰۱۵ منتشر شده است میزان خسارات بیمه از چنین وقایعی با در نظر گرفتن تورم از متوسط سالانه ۱۰ بیلیون دلار در دهه ۸۰ میلادی به ۵۰ بیلیون دلار در دهه گذشته رسیده است. داده‌های مرکز رصد آوارگان داخلی، حاکی از آن است که در سال ۲۰۱۵ مخاطرات مربوط به وضعیت آب و هوایی منجر به آواره شدن بیش از ۱۴/۷ میلیون نفر شده است.

ترجمه و تخلص مقاله‌ی Arbitration can turn up the heat

به قلم: ریما اوانز

منتشر شده در The Resolver

نوامبر ۲۰۱۶

مترجم: طناز فراهانی و مهرناز هاشمی

مباحثات در رابطه با مسأله‌ی تغییرات اقلیمی در حال تغییر موضع است. ادعای اینکه فعالیت‌های انسانی عامل عمده‌ی تغییرات اقلیمی هستند، بعد از گذشت بیش از ۳۰ سال از زمانی که موضوع گرمایش جهانی مورد توجه عموم و رسانه‌ها قرار گرفت، امروز به باور غالب تبدیل شده است. در میان صاحبان کسب و کار، حتی آنهایی که تا پیش از این در خط مقدم جبهه‌ی انکار تغییرات اقلیمی بوده‌اند، امروزه پذیرفته‌اند که تهدید تغییرات اقلیمی موضوعی است که باید مورد توجه قرار گیرد. گروه دیگر از این مرحله عبور کرده‌اند و بر روش‌های سازگاری با محیط زیست متمرکز شده‌اند. شرکت‌های بیمه اقداماتی در راستای مدیریت مخاطرات ناشی از حوادث مربوط به وضعیت جوی و تأثیر تغییرات اقلیمی بر این حوادث، انجام داده‌اند.

در ماه اکتبر سال ۲۰۱۶، طوفان متیو، شدیدترین طوفان منطقه کارائیب در ده سال اخیر، هایتی را ویران کرد و آمار کشته شدگان به بیش از ۹۰۰ نفر رسید. به نظر می‌رسد این آغاز وقایع این چنینی باشد. گزارشات مجمع بین‌المللی تغییرات آب‌وهوایی صراحتاً اخطار می‌دهد که ادامه‌ی تولید گازهای گلخانه‌ای باعث گرمای بیشتر و تغییرات پایدارتری در تمام مؤلفه‌های نظام اقلیم خواهد شد و در نتیجه‌ی آن احتمال تأثیرات شدید، فراگیر و غیرقابل بازگشت بر زندگی انسان‌ها افزایش خواهد یافت. با آشکار شدن تأثیرات فیزیکی و محسوس تغییرات اقلیمی، حجم گسترده‌ای از پرونده‌های حقوقی در حوزه‌های تجاری، حقوق بشر، سیاسی، حاکمیتی و سایر بخش‌های داخلی و بین‌المللی، حقوق عمومی و خصوصی مطرح خواهد شد. این پرونده‌ها شامل دعاوی زیست محیطی و تغییرات اقلیمی ناشی از قراردادهای تجاری یا معاهدات میان دولت‌ها و سرمایه‌گذاران خواهد بود همچنین در راستای سازوکار داوری دعاوی میان دولت‌ها، کنوانسیون تغییرات آب و هوایی سازمان ملل و سایر معاهدات محیط زیستی مطرح می‌شود. علاوه بر این موارد، دعاوی تغییرات اقلیمی در رابطه با مردمی که تحت تأثیر آسیب‌های ناشی از بالا آمدن سطح آب دریاها و افزایش دمای خشکی و آب‌ها، قرار گرفته‌اند و همچنین تأثیر این موارد بر امنیت منابع انرژی، خوراک و آب، رانیز مطرح خواهد شد.

اندرو مکتزی، عضو ارشد مؤسسه داوران رسمی و مدیر ارشد اجرایی مرکز داوری اسکاتلند اظهار داشت: دعاوی حقوقی مربوط به محیط زیست و تغییرات اقلیمی در سال‌های اخیر رشد فزاینده‌ای داشته است و پرونده‌هایی علیه دولت‌ها و شرکت‌های خصوصی مطرح شده است.

وی همچنین به پرونده‌ی بنیاد اورجندا علیه دولت هلند اشاره می‌کند که در جریان آن، بنیاد اورجندا که یک بنیاد شهروندی است به همراه ۸۸۶ شهروند هلندی در حوزه‌ی دادگستری لاهه شکایتی را علیه دولت هلند برای عدم اقدام در خصوص تغییرات اقلیمی طرح کردند.

دادگاه طی رأیی که در سال ۲۰۱۵ صادر کرد دولت را موظف دانست که اقدامات بیشتری را برای دفع خطرات قریب‌الوقوع تغییرات اقلیمی انجام دهد و همچنین اضافه کرد: "هر میزان کاهش در تولید گازهای گلخانه‌ای منجر به مقابله با خطرات تغییرات اقلیمی خواهد شد و هلند به عنوان یک کشور پیشرفته باید در این زمینه پیشرو باشد".

پرونده‌های مشابه‌ای در بلژیک و نیوزلند نیز مطرح است. مکنزی می‌گوید: پرونده‌هایی علیه شرکت‌های خصوصی نیز مطرح شده است از جمله پرونده‌ایی که علیه یک شرکت بزرگ در آلمان که در حوزه منابع انرژی فعالیت می‌کند مطرح شده است. در این پرونده، یک کشاورز اهل پرو از شرکت مذکور شکایت کرده است و برای هزینه‌هایی که برای سازگاری با وضعیت ناشی از آب شدن یخ‌های قطبی در حوزه‌ی کشاورزی متحمل شده است تقاضای جبران خسارت کرده است.

آیا داوری می‌تواند چنین منازعاتی را با سرعت و بر بنای انصاف و عدالت فیصله دهد؟

این سوالی است که طی چندین سال مورد کاوش و دقت‌نظر جامعه‌ی داوران حقوقی قرار گرفته است. چنانچه که همانطور بارونس هلنا کندی، وکیل منصوب از طرف ملکه، در کنفرانس صدسالگی موسسه داوران رسمی در لندن که سال ۲۰۱۵ برگزار شد، بیان داشت: "تغییرات اقلیمی مشکل بزرگ دوره‌ی ماست و در این خصوص اتفاق نظر وجود دارد".

به بیان وندی مایلز، وکیل منصوب شده از طرف ملکه و عضو موسسه داوران رسمی که خود سهامدار برخی شرکتها مانند Flexner, Boies, Schiller است: "در حال حاضر عرفی شکل گرفته است که در پرونده‌های میان دولت‌ها و سرمایه‌گذاران که دارای مؤلفه‌های محیط زیستی هستند، به کار گرفته می‌شود".

در سال ۲۰۱۴ یک سوم پرونده‌هایی که در مرکز بین‌المللی داوری سرمایه‌گذاری مطرح شده اند مربوط به مسائل نفت، گاز و استخراج معادن بودند و همه‌ی اینها به نحوی از برنامه‌های کاهش تأثیرات تغییرات اقلیمی دولت‌ها و مسئولیت بین‌المللی آنها متأثر شده‌اند.

ارائه پاسخ مناسب با توجه به معیارهای حقوقی ناظر بر دعاوی مربوط به تغییرات اقلیمی به طور خاص مورد توجه انجمن بین‌المللی وکلا قرار گرفته است. این موسسه در سال ۲۰۱۲ کارگروه عدالت و حقوق بشر در حوزه تغییرات اقلیمی را (به سرپرستی بارونس کندی و یک وکیل کانادایی به نام دیوید استرین) ایجاد کرد. این کارگروه ۱۹ متخصص در حوزه‌های حقوق و محیط زیست را به کار گرفت و از آنها خواست که برای تغییر چارچوب حقوقی بین‌المللی و داخلی موجود در راستای ارتقاء عدالت اقلیمی پیشنهادهای توصیه‌هایی را تهیه کنند. در گزارشی که تحت عنوان دستیابی به عدالت و حقوق بشر در دوره‌ی تخریب محیط زیست در سال ۲۰۱۴ توسط این نهاد منتشر شد به مسأله داوری توجه ویژه‌ای شده است.

عدالت اقلیمی یا عدالت تغییرات اقلیمی چیست؟

در پاسخ باید گفت که عدالت اقلیمی حاکی از آن است که افرادی که کمترین دخالت در بروز پدیده‌ی تغییرات اقلیمی را داشته‌اند و بیشترین آسیب را از آن متحمل شده‌اند باید از حمایت‌های حقوقی بهره‌مند شوند. در این گزارش بیان شده است "در خوانش منصفانه از تغییرات اقلیمی باید بدانیم که در حالی که بیشترین عامل تغییرات آب و هوایی در دو دهه گذشته کشورهای توسعه یافته بوده‌اند، این کشورهای در حال توسعه هستند که بیشترین آسیب را از آثار تغییرات اقلیمی از جمله بالا رفتن سطح آب دریاها، بالا رفتن دما و سایر تغییرات زیست محیطی، متحمل شده‌اند.

به همین خاطر لازم است که در مواجهه با تغییرات اقلیمی رویکردی عدالت

محور اتخاذ نماییم. در سال ۲۰۱۵ طی نشست‌هایی که در راستای کنفرانس تغییر اقلیم سازمان ملل متحد (COP21) تشکیل شد، رییس انجمن بین‌المللی وکلا، دیوید د. ریوکیو، اظهار داشت که شناسایی تأثیرات اقدامات انسان بر تغییرات آب و هوایی و به دنبال آن ارتباط میان حقوق بشر و تغییرات اقلیمی در حال گسترش است. وی در اجلاسی که توسط انجمن بین‌المللی وکلا، اتاق بین‌المللی بازرگانی دیوان دائمی داوری و اتاق بازرگانی موسسه داوری استکهلم برگزار شده بود، به نمایندگان حاضر در اجلاس گفت: "برای توسعه و گسترش رویه‌ی کنونی داوری بین‌المللی و سازوکارهای جایگزین حل اختلاف در دعاوی اقلیمی، در هر دو حوزه‌ی تعهدات قراردادی و یا ناشی از معاهده، ظرفیت‌های بالایی وجود دارد". فعالیت‌های دیوان دائمی داوری مثالی از شیوه‌های مواجهه مذکور است. انجمن بین‌المللی وکلا از این نهاد به عنوان نهاد مرجح در رسیدگی به اختلافات زیست محیطی علیه دولت‌ها نام برده است. این مؤسسه توضیح می‌دهد که از آنجایی که دولت‌ها تمایل دارند مسائل زیست محیطی را اعم از بین‌الدولی و یا در رابطه با سرمایه‌گذاران را از طریق داوری حل و فصل نمایند، دیوان دائمی داوری مرجعی مناسب برای حل و فصل دعاوی تغییرات اقلیمی خواهد بود. این نهاد در سطح بین‌المللی شناخته شده است و در حوزه مدیریت اختلافات زیست محیطی سابقه دارد، به ویژه آنکه کارشناسان متخصص در زمینه محیط زیست در اختیار دارد و قادر است آرای داوری و مصالحه تخصصی در این حوزه ارائه دهد. اختلافات بین‌الدولی که در دیوان دائمی داوری حل و فصل شده‌اند ناشی از منابع حقوقی متفاوتی بوده است، از جمله معاهدات چند جانبه مانند کنوانسیون ۱۹۹۲ حفاظت از محیط زیست دریایی حوزه شمال شرق اطلس، کنوانسیون حقوق دریاهای ۱۹۸۲، پیمان رودخانه سند ۱۹۶۰ و کنوانسیون حفاظت از رودخانه راین در برابر آلودگی ناشی از کلر ۱۹۷۶. این دیوان همچنین به اختلافات میان دولت‌ها و گروه‌های غیردولت که ناشی از معاهدات دوجانبه یا چند جانبه سرمایه‌گذاری، قراردادهای سایر اسناد حقوقی است نیز رسیدگی می‌کند. علاوه بر آن اختلافات میان دولت‌ها و مردمان بومی یا افرادی که از مسائل زیست محیطی متأثر شده‌اند نیز در این دیوان مورد رسیدگی و داوری قرار می‌گیرد.

این شکایت‌ها به کدام مرجع ارجاع داده می‌شوند؟

مایلز: در فقدان یک دادگاه بین‌المللی محیط زیست، بهترین مرجع برای رسیدگی به این ادعاها داوری است که به نحو منصفانه و عادلانه به همه‌ی ذی‌نفعان فرصت شنیده شدن اظهاراتشان را می‌دهد".

به گفته مکنزی، کارشناس کمیته‌ی دسترسی به عدالت و حمایت‌های حقوقی مؤسسه‌ی بین‌المللی وکلا که وظیفه‌ی هماهنگ‌سازی فعالیت‌های این کمیته با عدالت اقلیمی را برعهده دارد: "البته اشکالاتی نیز به داوری وارد است. یکی از آنها محرمانه بودن رسیدگی‌ها است. هر چند انتظار می‌رود حرکت به سوی شفافیت بیشتر در داوری‌های میان دولت و سرمایه‌گذاران بر داوری‌های حوزه‌ی عدالت اقلیمی نیز تأثیر بگذارد. در غیاب یک دادگاه بین‌المللی، اقداماتی باید برای تشویق دولت‌ها و شرکت‌های خصوصی بزرگ نسبت به مشارکت داوطلبانه در یک نظام شفاف حل و فصل اختلافات، انجام شود".

"به طور مثال، در یک داوری میان سرمایه‌گذار و دولت چنانچه ادعایی مبنی بر مصادره اموال مطرح شده باشد و این مصادره بر اساس یک قانون جدید تغییرات اقلیمی که برخی فعالیت‌ها را ممنوع اعلام کرده و بعضی مجوزها را لغو کرده است، اعمال شده باشد. محکمه داوری باید متوجه این مسأله باشد که چنین اختلافی در برابر تعهداتی قرار می‌گیرد که تعهدات پیش‌نیازی معاهداتی مانند چهارچوب پیمان نامه سازمان ملل در تغییرات اقلیمی (UNFCCC)، معاهده پاریس و یا سایر اقداماتی که دولت‌ها در چهارچوب تعهدات جهانی خود در مبارزه با این چالش جهانی انجام می‌دهند، هستند. تنها زمانی می‌توان با این چالش جهانی مبارزه کرد که تمام طرفین تعهدات خود را انجام دهند". داوری نباید ابزاری برای مداخله و یا ایجاد مانع در برابر تحقق اهداف تغییرات اقلیمی باشد بلکه باید به تحقق این اهداف کمک کند. مایلز هشدار می‌دهد: "ما به مشاوران و داوران آگاه در زمینه مسائل تغییرات اقلیمی نیازمندیم".

زندگی من

وی پس از چهار سال فعالیت در این سمت از طرف حزب جمهوری-خواه برای سناتور مجلس سنای ایالتی آریزونا کاندید شد و رأی آورد.

سندرا دی آکانر اولین زنی است که به درجه قضاوت در دادگاه عالی آمریکا نائل شد و در بسیاری از مجلات و کتاب‌ها از او به عنوان قدرتمندترین زن آمریکا نام برده شده است. وی همچنین نشان افتخاری آزادی ریاست جمهوری را از باراک اوباما دریافت کرده است.

وی پس از دو دوره در دست داشتن کرسی سنا نهایتاً از مجلس سنا خارج شد و به عنوان قاضی تجدیدنظر ایالت آریزونا انتخاب شد و تا سال ۱۹۸۱ که از طرف رییس جمهور، رونالد ریگان، به عنوان نامزد قاضی دادگاه عالی آمریکا معرفی شد و در این سمت باقی ماند.

پس از اعلام وی به عنوان نامزد قاضی دادگاه عالی، وی در کمیته قضایی مجلس سنا با رأی مثبت همه‌ی سناتورها به این مقام منصوب شد.

او به عنوان اولین زنی که به این مقام منصوب شد همواره در تمام مصاحبه‌ها و سخنرانی‌هایش بیان داشته که می‌خواهد در این مقام به قدری خوب کار کند که اگر اولین زن بوده است آخرین زنی نباشد که به این مقام دست پیدا می‌کند وی ۲۴ سال به عنوان قاضی دادگاه عالی خدمت کرد و در این دوره پرونده‌های زیادی را مورد بررسی قرار داد. ویژگی منحصر به فرد خانم دی به عنوان قاضی دادگاه عالی آمریکا، به گفته‌ی همکارانش این است که او در مواجهه با پرونده‌ها از موضع محافظه‌کاری که در نتیجه‌ی جمهوری‌خواه بودن دارد به مسائل نگاه نمی‌کند به همین خاطر وی را قاضی غیر قابل پیش‌بینی می‌نامیدند. به گفته‌ی خودش او در هر تصمیم‌گیری تلاش می‌کند تمام نتایج عملی که در اثر هر تصمیم ایجاد خواهد شد را مورد بررسی قرار دهد و پیش‌بینی کند که هر تصمیم چه تأثیری بر زندگی افراد خواهد گذاشت.

خانم دی در مدتی که به عنوان قاضی دادگاه عالی آمریکا فعالیت می‌کرد اقدامات بسیار مؤثری در راستای کاهش تبعیض جنسیتی و تبعیض نژادی انجام داده است.

در سال ۱۹۹۴ خانم دی در کنفرانس جامعه ملی برای بازماندگان سرطان برای اولین بار به طور علنی اعلام کرد که از سرطان رنج برده است. وی در سال ۱۹۸۸ مطلع شد که سرطان دارد و در این کنفرانس درباره‌ی سختی‌ها، استرس‌ها و مشکلات و دغدغه‌های دوره درمانش صحبت کرد. او در طول دوره‌ی درمان سرطان در تمام جلسات دادگاه عالی شرکت کرد و در هیچ مرحله‌ای از کنفرانس‌ها و رسیدگی‌ها غیبت نکرد. وی در سال اکتبر ماه ۲۰۰۵ به عنوان ریاست افتخاری کالج جورج و مری، بعد از هنری کیسینجر، معرفی شد. وی در موقعیت‌های مختلف در مراسم این دانشگاه و در سایر مراسمی که سخنرانی کرده است از استقلال دادگاه عالی آمریکا به عنوان رکن مهمی در آن کشور یاد کرد و مکرراً به لزوم وجود دادگاه عالی بدون جهت‌گیری‌های حزبی اشاره کرده است.

سندرا دی آکانر

خانم دی در یک مزرعه دور بدون هیچگونه امکاناتی از جمله برق و آب آشامیدنی در مرز بین ایالت‌های تگزاس و نیومکزیکو در آمریکا به دنیا آمد. پدر او دامدار بود و او در سن بسیار کم سوار کاری و شکار را یاد گرفت. او برای تحصیل ناچار شد به شهر ال پاسو نزد مادر بزرگ و پدر بزرگش برود، چرا که در نزدیکی مزرعه آنها مدرسه‌ای وجود نداشت. پس از اتمام تحصیلات متوسطه در دانشگاه استنفورد پذیرفته شد و در آنجا به تحصیل اقتصاد پرداخت. پس از آنکه طی سه سال موفق به دریافت درجه لیسانس از این دانشگاه شد برای تحصیل در رشته حقوق در همین دانشگاه درخواست فرستاده و پذیرفته شد. او در دوران تحصیل در رشته حقوق بسیار درخشید، نمرات عالی کسب کرد و از نفرت برتر فارغ‌التحصیلان این دانشگاه بود.

زندگی در مزرعه دامداری و یادگرفتن هرآنچه پسران باید می‌آموختند باعث شده بود که خانم دی با مقوله‌ای به اسم تبعیض جنسیتی آشنا نباشد. وی توقع داشت که با توجه به وضعیت تحصیلی خوبی که داشت و پذیرفته شدن در امتحان کانون وکلای ایالت کالیفرنیا بتواند کار مناسبی پیدا کند. اما با این وجود وی نتوانست شغلی بیابد، او با ۴۰ موسسه حقوقی که تقاضای استخدام دانشجویان استنفورد را داشتند تماس گرفت و هیچ کدام حاضر به استخدام او نشدند چرا که

اولین شغل حقوقی

خانم دی مطلع شده بود که دادستان منطقه‌ای در کالیفرنیا پیش از این یک وکیل زن استخدام کرده است، با او تماس گرفته و قرار مصاحبه می‌گذارد. دادستان منطقه ضمن اینکه از وضعیت تحصیلی او استقبال می‌کند به او می‌گوید که به دلیل مسائل مالی او در حال حاضر بودجه استخدام یک معاون جدید را ندارد و علاوه بر آن دفترش جای خالی برای یک نیروی جدید را ندارد.

خانم دی نامه‌ای به او می‌نویسد و از او می‌خواهد او را بدون حقوق استخدام کند، و پیشنهاد می‌دهد که در اتاق منشی وی میزبانی قرار دهد و در آنجا کار کند بنابراین اولین شغل حقوقی وی بدون حقوق بود و در اتاق منشی دفتر دادستان

سندرا دی آکانر و رونالد ریگان

دی: ریگان در دوره‌ای تبلیغات انتخاباتی‌اش نتوانسته بود از تباطؤ خوبی با زنان رأی‌دهنده برقرار کند و به همین خاطر این وعده را داده بود که اگر در دوره‌ای ریاست جمهوری‌اش فرصت انتخاب قاضی برای دیوان عالی ایجاد شود حتماً یک زن را معرفی خواهد کرد.

Sandra Day O'Connor

“it's ok to be the first but I didn't want to be the last”

دی: در دورانی که من در مجلس سنا ایالتی آریزونا بودم تلاش کردم تغییراتی در قوانین ایالتی آریزونا ایجاد کنم، بسیاری از قوانینی که نسبت به زنان تبعیض آمیز بود را در این دوره تغییر دادیم. آن زمان در آریزونا، مدیریت املاک خانواده با مردان بود، هر چند زنان مالک نصف آنها محسوب می شدند اما اختیار فروش و واگذاری سایر اعمال حقوقی با مردان بود. ما این قوانین را عوض کردیم. علاوه بر آن در آن زمان در آریزونا تمام قضات طی یک انتخابات حزبی برگزیده می شدند. ما موفق شدیم با تغییر قانون اساسی آریزونا انتخاب قضات را به فرماندار ایالت واگذار کنیم.

او بارها به سناتورهای، نمایندگان و سایر سیاستمداران تذکر داده است که وظیفه‌ی دیوان عالی تفسیر قانون اساسی بر اساس آن چیزی که نوشته شده است و آنها نباید توقع آرای مطابق میلشان و اولویت‌های حزبشان را داشته باشند.

موسسه سندرا دی اُکانر

وی بعد از بازنشستگی در سال ۲۰۰۹ مؤسسه‌ی بنیاد سندرا دی اُکانر را تأسیس کرد. این مؤسسه تلاش می کند راهی را برای حل مشکلات مهم فرهنگی، اقتصادی و سیاسی از طریق گفت‌وگوی عمومی و مشارکت مدنی ایجاد کند. این مرکز در راستای پایداری میراث خانم دی که در تمام سال‌های فعالیتش در حوزه‌های مدیریتی کشور نقشی میانه‌رو و واسطه در گفت‌وگوها میان دو حزب داشته است، فعالیت می کند. علاوه بر اینها این مؤسسه کمک هزینه‌های تحصیلی را برای دانشجویان ممتاز رشته حقوق برای ادامه تحصیل در دانشکده حقوق دانشگاه آریزونا که به نام خانم دی نام گذاری شده است، در نظر گرفته است.

علاوه بر این مرکز خانم دی مبتکر بازی‌های کامپیوتری است که برای آموزش حقوق عمومی، شاخه‌های مختلف دولت، فعالیت‌های مدنی، شناخت کمپین‌های انتخاباتی، و... به کودکان و دانش آموزان ایجاد شده است.

خانم دی: هدف از خلق این بازی‌ها، تربیت دانش آموزانی است که شهروندان فردای ما را تشکیل می دهند. آنها باید دموکراسی ما، قانون اساسی ما و نحوه کارکرد دولت را بشناسند چرا که در آینده مسئولیت دارند که نقش فعالی در روند اداره کشور بر عهده بگیرند.

وی در پیشبرد این پروژه از دوستان و همکارانش کمک گرفت و در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد از معلمان علوم اجتماعی در آمریکا از این بازی‌ها برای آموزش در مدارس استفاده می کنند.

اولین قاضی زن دادگاه عالی ایالات متحده آمریکا

سندرا دی اُکانر اولین زنی است که به درجه قضاوت در دادگاه عالی آمریکا نائل شد و در بسیاری از مجلات و کتابها از او به عنوان قدرتمندترین زن

آمریکا نام برده شده است. وی همچنین نشان افتخاری آزادی ریاست جمهوری را از باراک اوباما دریافت کرده است

دی: من با همسرم در دانشکده حقوق آشنا شده بودم و او یک سال پس از من وارد دانشکده حقوق شده بود. ما می خواستیم ازدواج کنیم و برای این موضوع حداقل یکی از ما باید کار می کرد، من فارغ التحصیل بودم و او هنوز دانشجو بود. اما متأسفانه هیچ مؤسسه حقوقی حتی حاضر به مصاحبه با من نیز نشد.

موسسه سندرا دی اُکانر

وی بعد از بازنشستگی در سال ۲۰۰۹ مؤسسه‌ی بنیاد سندرا دی اُکانر را تأسیس کرد. این مؤسسه تلاش می کند راهی را برای حل مشکلات مهم فرهنگی، اقتصادی و سیاسی از طریق گفت‌وگوی عمومی و مشارکت مدنی ایجاد کند. این مرکز در راستای پایداری میراث خانم دی که در تمام سال‌های فعالیتش در حوزه‌های مدیریتی کشور نقشی میانه‌رو و واسطه در گفت‌وگوها میان دو حزب داشته است، فعالیت می کند.

نگاه آینده

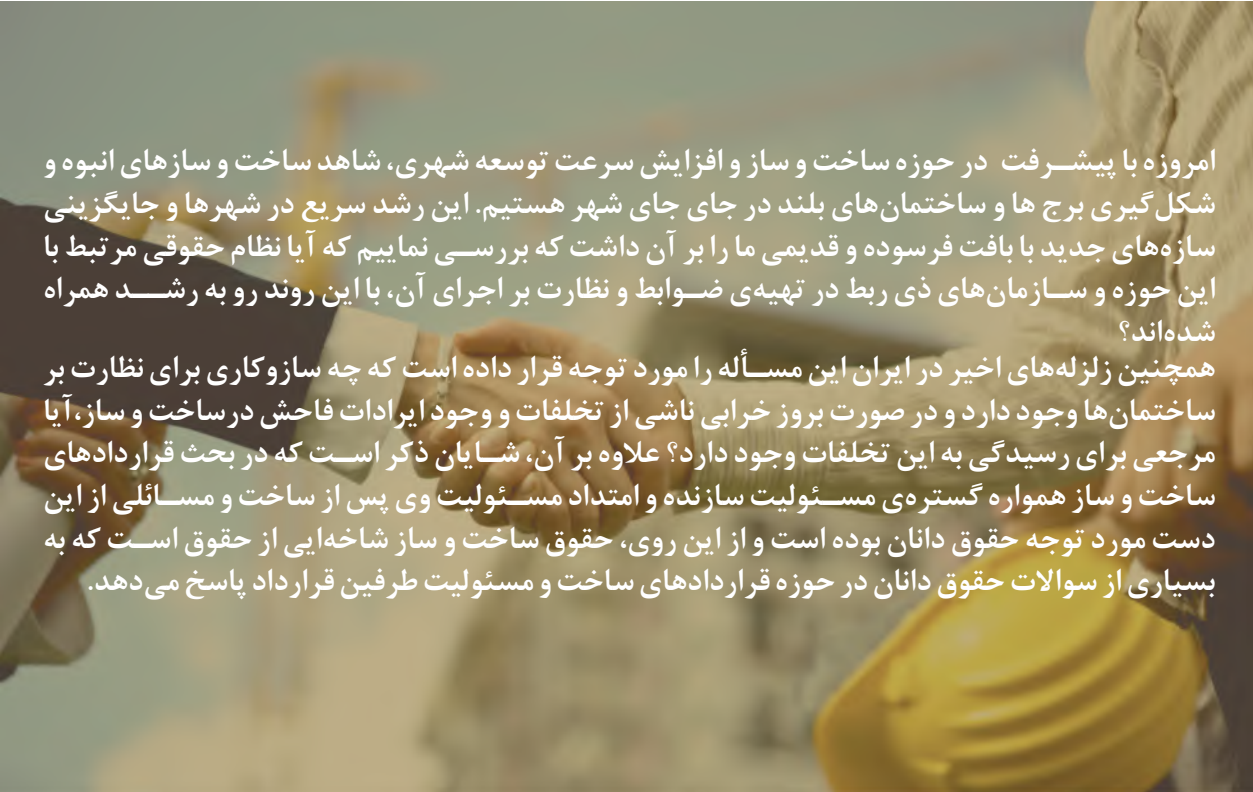
حقوق ساخت و ساز

گفت و گویی کوتاه با آقای دکتر پیمان عسکری نژاد

دکتر پیمان عسکری نژاد دوران کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در رشته مهندسی سازه در ایران با همکاری گسترده علمی در دانشگاه صنعتی شریف گذرانده و تحصیلات تکمیلی خود را در مقطع دکترا در دانشگاه برکلی کالیفرنیا در رشته مدیریت پروژه ادامه داده است. وی در دوره دانشجویی خود در ایران، پروژه های علمی - تحقیقاتی بسیاری را با دانشگاه ها و مؤسسات علمی، تحقیقاتی از جمله مجله عمران شریف، کانون انجمن نظام مهندسی ایران، مؤسسه زلزله و مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن در سطح داخلی و بین المللی به انجام رسانده است.

دکتر عسکری نژاد که از ابتدای ورود به مقطع کارشناسی علاقه خاصی به سازه های بلند داشتند، پس از اتمام تحصیلات خود در رشته مدیریت از دانشگاه برکلی در بخش High Rise یا سازه های بلند در یکی از معتبرترین شرکت های بین المللی وارد بازار کار آمریکا شدند و فعالیت خود را به عنوان مهندس طراح سازه ارشد، با پروژه برج خلیفه در دبی که بلندترین برج جهان است، آغاز کردند. ایشان همچنین پروژه های فراوانی در بسیاری از کشورهای دنیا طراحی و اجرا کرده است که از جمله آن میتوان به پروژه های برج ۹۰ طبقه ی "Lakhta" در روسیه شهر سنپترزبورگ، برج ۹۰ طبقه ی شماره ۲ مرکز تجارت جهانی در نیویورک آمریکا، برج ۸۵ طبقه ی "Elite" در شهر دبی امارات، برج ۱۰۱ طبقه ی "Princess" در شهر دبی امارات و موزه هنر در شهر نیویورک آمریکا اشاره کرد. دکتر عسکری نژاد پس از گذشت ۱۲ سال از ورود به بازار کار، در سال ۲۰۰۹ با این تفکر که یک مدیر پروژه خوب کسی است که تمام پیچ و خم های قانونی، ضوابط طراحی، پیمان و قراردادهای ساخت و ساز را بشناسد، در انگلستان به تحصیل در رشته حقوق، شاخه حقوق ساخت و ساز پرداخت و در سال ۲۰۱۴ در مقطع کارشناسی ارشد از دانشگاه Robert Gordon University (RGU) فارغ التحصیل شد.

امروزه با پیشرفت در حوزه ساخت و ساز و افزایش سرعت توسعه شهری، شاهد ساخت و سازهای انبوه و شکل گیری برج ها و ساختمان های بلند در جای جای شهر هستیم. این رشد سریع در شهرها و جایگزینی سازه های جدید با بافت فرسوده و قدیمی ما را بر آن داشت که بررسی نماییم که آیا نظام حقوقی مرتبط با این حوزه و سازمان های ذی ربط در تهیهی ضوابط و نظارت بر اجرای آن، با این روند رو به رشد همراه شده اند؟

همچنین زلزله های اخیر در ایران این مسأله را مورد توجه قرار داده است که چه سازوکاری برای نظارت بر ساختمان ها وجود دارد و در صورت بروز خرابی ناشی از تخلفات و وجود ایرادات فاحش در ساخت و ساز، آیا مرجعی برای رسیدگی به این تخلفات وجود دارد؟ علاوه بر آن، شایان ذکر است که در بحث قراردادهای ساخت و ساز همواره گستره ی مسئولیت سازنده و امتداد مسئولیت وی پس از ساخت و مسائلی از این دست مورد توجه حقوق دانان بوده است و از این روی، حقوق ساخت و ساز شاخه ایی از حقوق است که به بسیاری از سوالات حقوق دانان در حوزه قراردادهای ساخت و مسئولیت طرفین قرارداد پاسخ می دهد.

حقوق ساخت و ساز چه مباحثی را در برمی گیرد؟ مختصری از این رشته را بیان نمایید.

مبحث اصلی حقوق ساخت و ساز، پیمان و قراردادهای است که بر اساس قوانین کشور محل تحصیل و همچنین در سطح بین المللی بررسی می شوند. در این رشته همچنین مباحث داوری در دعاوی ساخت و ساز تدریس می شوند. در هر عملیات ساختمانی دو مرحله ی اصلی طراحی و اجرا وجود دارد که در حقوق ساخت و ساز به هر دوی آنها پرداخته می شود و در هر دوی این مراحل به مسائل امنیت سازه توجه می شود، چرا که با جان انسان ها در ارتباط است. در بحث طراحی یک سازه بلند باید نیروهای مختلف را مد نظر قرار داد و سازه را برای تحمل این نیروها طراحی کرد. علاوه بر آن در بحث قراردادهای ساخت همواره گستره ی مسئولیت سازنده و امتداد مسئولیت وی پس از ساخت و مسائلی از این دست مورد توجه حقوق دانان بوده است. حقوق ساخت و ساز، شاخه ایی از حقوق است که به بسیاری از سوالات حقوق دانان در حوزه قراردادهای ساخت و مسئولیت طرفین قرارداد پاسخ می دهد.

حقوق ساخت و ساز در سایر کشورها در قالب چه رشته یا گرایشی ارائه می گردد؟

در دانشگاه های انگلیس و برخی از کشورهای اروپایی حقوق ساخت و ساز رشته ایی مجزا و تحت عنوان گرایش کارشناسی ارشد حقوق ارائه می گردد. در برنامه درسی دانشجویان عمران و معماری هیچ واحد درسی تحت عنوان حقوق ساخت و ساز وجود ندارد. اما فارغ التحصیلان این رشته ها برای گذراندن امتحان (Professional Engineering) P.E که معادل نظام مهندسی در ایران است، باید بر مباحثی از اخلاق حرفه ایی مسلط باشند که برخی از عناوین و سرفصل های حقوق ساخت و ساز را در برمی گیرد.

دانشگاه هایی که در زمینه حقوق قوی هستند معمولاً دوره هایی را با موضوع حقوق ساخت و ساز برگزار می کنند و دانشجویان رشته های فنی می توانند به تناسب علاقه و نیاز خود در این دوره ها شرکت نمایند. اما در هر صورت این مباحث در برنامه رسمی دانشگاه ها جای ندارد.

در حقوق ساخت و ساز مسئولیت هر یک از طرف های قرارداد به چه صورت تعیین می شود؟

در کشورهای مختلف آیین نامه هایی برای ساخت وجود دارد و به طور معمول ضمن قراردادهای ساخت آیین نامه هایی که عملیات اجرایی یا طراحی می بایست بر اساس ضوابط آنها انجام شود، تعیین می شود. در این قراردادها شرایط مسئولیت هر یک از طرفین گنجانده می شود و مرجعی نیز به عنوان داوری در صورت بروز اختلاف تعیین می شود. هر یک از طرفین می توانند مرجع داوری و یا محل داوری را تعیین کنند و اختیار معرفی داور را برای خود در نظر بگیرند.

جایگاه داوری در پرونده‌های مربوط به ساخت و ساز چیست؟

در پرونده‌هایی که در حوزه‌ی ساخت و ساز مطرح می‌شود، ابتدا داور به قرارداد میان کارفرما و پیمانکار مراجعه می‌نماید. در این قرارداد باید شرایط مسئولیت هر یک از طرفین مشخص باشد. حال به طور مثال، چنانچه به یک ساختمان در اثر حادثه‌ی خرابی آسبیدی وارد شود، برای رسیدگی به این پرونده ابتدا کارشناس تعیین می‌شود. این کارشناس با بررسی المان‌های سازه‌ای که در اثر نیروی وارده خراب شده است، مشخص می‌نماید که ضعف این عضو به علت طراحی نامناسب بوده است و یا در اجرای آن نقص و اشتباهی صورت گرفته است. بدین ترتیب مشخص خواهد شد که مسئولیت برعهده‌ی طراحان سازه یا مجری طرح خواهد بود.

آیا داوران الزاماً باید در حوزه‌ی موضوع پرونده تخصص داشته باشند؟

طرفین قرارداد میتوانند داورشان را با توجه به موضوع پرونده از میان افرادی که تخصص مربوطه را دارند انتخاب کنند. اما اگر داوری با تخصص دیگری انتخاب شود لازم است که کارشناسی توسط داور استخدام شود و داور موظف است در طول رسیدگی از نظرات کارشناس استفاده نماید. بدون نظر کارشناس مربوطه، رأی داور مورد تایید قرار نخواهد گرفت.

همچنین هر یک از طرفین می‌توانند در صورت ارجاع به داوری که تخصص مربوطه را ندارد، به رسیدگی اعتراض کرده و داور متخصص را جایگزین نمایند.

آیا لازم است داوران دارای تحصیلات حقوقی باشند؟

لزومی وجود ندارد که داوران فارغ‌التحصیل رشته حقوق ساخت و ساز باشند. اما اشخاص برای احراز سمت داور باید آزمونی را با موفقیت پشت سر بگذارند و در این آزمون مباحث حقوقی هم مورد پرسش قرار می‌گیرد. برای افرادی که می‌خواهند در این امتحان شرکت کنند دوره‌هایی برای آمادگی برگزار می‌شود. کسانی که در این رشته تحصیل کرده‌اند این امتحان را با امتحانات دانشگاهی خود می‌گذرانند.

جایگاه مسائل زیست محیطی و حفاظت از آن در حقوق ساخت و ساز به چه صورت است؟

در حال حاضر مسائل زیست محیطی در پروژه‌های ساخت و ساز بسیار اهمیت دارد و در هر پروژه بسته به شرایط و وضعیت آن ملاحظات خاصی وجود دارد. در قراردادهای رعایت مسائل زیست محیطی توجه می‌شود. بندهایی از قرارداد به این مسائل می‌پردازد و در مراحل طراحی و ساخت پروژه نیز کارشناسان محیط زیست حضور دارند و نظارت می‌کنند. لازم است ملاحظات رعایت شود تا بتوان برای آغاز پروژه مجوزهای لازم را از سازمانهای مربوطه اخذ نمود. به طور مثال محل ساخت برج لاختا در سن پترزبورگ ساحل رودخانه نوا است و در این پروژه مسائل زیست محیطی فراوانی در نظر گرفته شده است تا کمترین آسیب به اکوسیستم منطقه وارد شود. با وجود این پروژه با اعتراضاتی از سوی مردم محلی رو به رو گردید، مبنی بر این که این برج ممکن است مانع از کوچ نوع خاصی از پرندگان که در فصل خاصی از این مسیر عبور می‌کنند، شود.

حقوق ساخت و ساز در ایران

در حال حاضر در ایران وضعیت ساخت و ساز را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در ایران و به خصوص تهران بحث زلزله بسیار پررنگ است و نگرانی‌هایی را ایجاد کرده است. آنچه در مدیریت چنین شرایطی بسیار مؤثر است قانونمندی در روند ساخت و ساز در یک کشور است. لازم است ضوابط دقیقی برای ساخت و ساز تدوین شود، این ضوابط در قراردادهای دیده شود و در عمل نیز اجرا شود. ما در ایران در مرحله طراحی سازه‌ها برای مقاوت در برابر زلزله بسیار قوی عمل می‌کنیم و مهندسان ما در طراحی سازه‌ها مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌ها توانمندند. ایران در بحث زلزله کارشناسان بسیار قوی و موسسات توانمندی در اختیار دارد.

در بحث زلزله شناسی ضعفی مشاهده نمی‌شود و ضوابط و آیین‌نامه‌های مناسبی برای طراحی در اختیار داریم. اما در مرحله‌ی اجرای این ضوابط و تنظیم قراردادها به نحوی که مسئولیت طراح و مجری در آن مشخص باشد، ضعیف عمل می‌کنیم. به طور مثال در تهران مجوزهایی برای احداث برج‌ها و سازه‌های بلند بدون رعایت ضوابط شهرسازی داده شده است. ما در تهران برج‌هایی را می‌بینیم که در کوچه‌های بسیار باریک ساخته شده‌اند. هر چند طراحی این سازه‌ها مناسب باشد اما به دلیل عدم رعایت ضوابط در اجرا در عدم توجه به ضروریات شهرسازی در ساخت ساختمان‌های بلند، در صورت وقوع زلزله آنچه بیش از خرابی‌ها قربانی خواهد گرفت آتش‌سوزی‌ها و نبود امکان امداد رسانی است.

در ایران نهادی که وظیفه‌ی اعطای مجوزهای ساخت و ساز را برعهده دارد شهرداری است و همانطور که پیش از این بیان داشتید عدم رعایت ضوابط شهرسازی در اعطای چنین مجوزهایی می‌تواند خساراتی را به بار آورد. آیا در ایران امکان طرح شکایت از این نهاد وجود دارد؟ در کشورهای دیگر رسیدگی به چنین مواردی به چه صورت است؟

از آنجایی که من سالهاست خارج از ایران هستم از ضوابط حقوقی موجود اطلاع دقیقی ندارم. اما در کشورهای دیگر مانند انگلیس نهاد مسئول در ساخت و سازهای شهری شهرداری‌ها هستند که با توجه به ضوابطی که در اختیار دارند بر ساخت و سازها نظارت می‌کنند و در صورت اعطای مجوز خارج از چهارچوب این ضوابط امکان طرح شکایت از این نهادها وجود دارد.

با توجه به روند رو به رشد ساخت و ساز در ایران، وضعیت موجود در زمینه حقوق ساخت و ساز را چطور ارزیابی می‌کنید؟ پیشنهاد شما برای بهبود آن چیست؟

در سطح آکادمیک دانشگاه‌ها باید زمینه مطالعه در این رشته را برای دانشجویان فراهم آورد و با مراکز علمی و دانشگاهی فعال در این زمینه همکاری کنند. می‌توان از موسسات بین‌المللی پیشرو در این زمینه برای برگزاری دوره‌های آموزشی دعوت نمود و برنامه‌هایی برای تربیت داوران متخصص در حوزه‌ی ساخت و ساز در نظر گرفت. تقویت توان کشور در بحث حقوق ساخت و ساز می‌تواند منجر به قانونمند شدن ساخت و ساز شود. هم چنین وکلا و جامعه حقوقی ما باید با نحوه‌ی تنظیم قراردادهای ساخت آشنا شوند. در حال حاضر در ایران این قراردادهای چندانی مورد توجه نیستند، کارفرمایان تمایل چندانی به تنظیم این دست از قراردادهای نشان نمی‌دهند و وکلان نیز تخصص لازم در این حوزه را ندارند. در صورتیکه این قراردادهای با تعیین دقیق مسئولیت طرفین می‌توانند کمک شایانی به رعایت ضوابط و مقررات و فراهم آوردن قابلیت رسیدگی به تخلفات ساختمانی نمایند.

دنیای ما

دنیای ما
رساله ۹۶-۹۵

- مرکز مطالعات بین الملل مدرن در مهرماه ۱۳۹۵ شعبه تهران را تأسیس نمود.
- سمینار «تحولات هنجارسازی در حقوق بین الملل معاصر» با حضور آقایان دکتر سعید محمودی، دکتر محسن عبدالهی و عالیجناب قاضی کوروما، ۱۵ مهرماه ۱۳۹۵ (تهران)
- سمینار «مقابله با تروریسم در حقوق بین الملل: چالش های تصویب کنوانسیون جامع مبارزه با تروریسم در مجمع عمومی» با سخنرانی آقای دکتر ممتاز، ۱۵ آذرماه ۱۳۹۵ (تهران)
- سخنرانی دکتر محمودی در خصوص «نکاتی درباره برجام از منظر حقوق بین الملل» در دانشگاه شیراز، ۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ (شیراز)
- نشست «درک حقوق بین الملل از طریق شبیه سازی دادگاه های بین المللی» با سخنرانی آقای دکتر سادات میدانی و تیم اعزامی دانشکده روابط بین الملل به موت کورت مانفرد لاکس، ۳ خردادماه ۱۳۹۶ (تهران)
- سمینار «نگاهی به پاره ای مسائل مطروح حقوق بین الملل از منظر ایران» با سخنرانی آقایان دکتر ممتاز و دکتر محمودی، ۱۸ مهرماه ۱۳۹۶ (تهران)
- اولین سالگرد تأسیس دفتر مرکز مطالعات بین الملل در تهران با حضور بنیان گذار مرکز، هیأت مشاورین و اساتید رشته حقوق، ۱۸ مهرماه ۹۶ (تهران)
- فراخوان مقاله در زمینه «امنیت آب از منظر حقوق بین الملل»، آبان ماه ۱۳۹۶
- مرکز مطالعات بین الملل مدرن MIS به عنوان حامی دور ملی مسابقات موت کورت ۲۰۱۸ جساپ (Philip C. Jessup)، مفتخر به میزبانی این رقابت ها در ساختمان این مرکز در بهمن ماه سال ۱۳۹۶ شد.
- مرکز مطالعات بین الملل مدرن MIS در هشتمین مسابقات آماده سازی شهر بوداپست که مربوط به بیست و پنجمین دوره مسابقات جهانی داوری تجاری بین المللی ویس موت (Vis Moot) وین می باشد، حامی مالی دومین تیم دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی بود.
- مرکز مطالعات بین الملل مدرن MIS حامی مالی تیم دانشکده روابط بین الملل در دور نهایی منطقه ای مسابقات موت کورت مانفرد لاکس (Manfred Lachs) در سال ۲۰۱۸ شد که در آدلاید استرالیا برگزار گردید.

بزودی

🕒 سمینار «امنیت آب از منظر حقوق بین الملل»، تهران

🕒 کارگاه آموزشی «داوری و سرمایه گذاری خارجی»، شیراز

درباره ما

مرکز مطالعات بین الملل مدرن (MIS) به عنوان یک مرکز غیر دولتی و غیرسیاسی در حوزه مطالعات حقوق بین الملل در سال ۲۰۱۱ تاسیس گردید. می توان گفت که حقوق بین الملل بیشتر از هر رشته علمی دیگر ماهیت جهانی دارد. در حالی که زمانی این رشته محصول عمل کشورهای غربی بود اما امروزه به واقع رشته ای بین المللی می باشد که با حضور فعال همه کشورهای جهان و بازیگران بین المللی شناخته می شود. علی رغم وجود خصیصه عالم الشمول این رشته، بخش اعظم تحقیقات و مطالعات حقوق بین الملل در اروپا و شمال امریکا صورت می پذیرد و هم چنین اکثر برنامه های آکادمیک، دوره های آموزشی و نشست های علمی مرتبط با حقوق در کشورهای غربی برگزار می گردد. تاسیس و ایجاد مرکز مطالعات بین الملل مدرن (MIS) گامی است به سوی تحقق آرزوی تسهیل ارتباط میان دانشجویان حقوق بین الملل و صاحب نظران این حوزه و بالا بردن ادراک بین المللی کشورهای خاورمیانه و کشورهای شمال آفریقا (MENA). هدف این مرکز ارتقاء سطح تحقیقات و مطالعات حقوق بین الملل با تمرکز بر مسائلی است که بیشتر مرتبط با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا می باشند.

www.milsc.org

www.milsc.org